

HØRINGSNOTAT

Center i departementet

Center for Grøn
Omstilling

Team

Vand, affald og cirkulær
økonomi

Dato

29. marts 2022

J nr. 2022 - 633

/ lusan

Høringsnotat vedr. forslag til Lov om ændring af lov om miljøbeskyttelse og lov om Forsyningstilsynet

Forslag til lov om ændring af lov om miljøbeskyttelse og lov om Forsyningstilsynet blev sendt i ekstern høring den 25. november 2021 med frist for afgivelse af høringssvar den 3. januar 2022.

Der er modtaget i alt [36] høringssvar i høringsperioden.

Følgende [34] høringssparter har fremsendt bemærkninger til lovforslaget:

1. 3F
2. APPLiA Danmark
3. ARC
4. ARGO I/S
5. ARI, Affalds- og Ressourceindustrien.
6. BL, Danmarks Almene Boliger
7. Bornholms Affaldsbehandling (BOFA)
8. Dansk Affaldsforening (Dansk Affaldsforening)
9. Daka Denmark
10. Dansk Erhverv
11. Dansk Vand- og Spildevandsforening (DANVA)
12. De Samvirkende Købmænd (DSK)
13. Dansk Industri (DI)
14. DI Byggeri, Miljøsektionen
15. Danaffald / DTL-Danske Vognmænd
16. Elretur
17. Folkekirkens Nødhjælp
18. Forsyningstilsynet
19. Frederiksberg Kommune
20. Hørsholm, Rudersdal, Fredensborg og Allerød kommuner
21. Ingeniørforeningen (IDA)
22. ISOBRO
23. Brancheorganisation for den danske vejgodstransport (ITD)
24. Kirkens Korshær
25. KL
26. Københavns Kommune, Teknik- og Miljøforvaltningen
27. Landbrug & Fødevarer
28. Plastindustrien
29. RENO DJURS I/S
30. I/S Reno-Nord
31. Røde Kors
32. Silkeborg Forsyning
33. Sønderborg Kommune

34. Ærø Kommune

Følgende [2] høringsparter har oplyst, at de ingen bemærkninger har til lovforslaget:

- Byggeskadefonden
- Forbrugerrådet Tænk

I det følgende vil de væsentligste punkter i de indkomne høringsvar blive gennemgået efterfulgt af ministeriets bemærkninger for hvert emne. Bemærkningerne er markeret med kursiv. Ikke alle bemærkninger i høringssvarene er refereret, idet de væsentligste dog fremgår. For detaljerede oplysninger om svarenes indhold henvises der til de fremsendte høringsvar, som kan ses på Høringsportalen.

Høringsvarene har berørt følgende emner:

Nr. 1 Generelle bemærkninger

Nr. 2 Kommunernes deltagelse i behandling af affald egnet til materialenyttiggørelse

Nr. 3 Kommunal indsamling af erhvervsaffald egnet til materialenyttiggørelse

Nr. 4: Genbrugsområder

Nr. 5: Dispensationsordning

Nr. 6: Overgangsordning

Nr. 7: Kommunale anlæg med dispensation til behandling af erhvervsaffald

Nr. 8: Jord

Nr. 9: Indsamling af forbrændingsegnet affald

Nr. 10: Skærpet økonomisk tilsyn

Nr. 11: Økonomiske konsekvenser

Nr. 12: Låntagning

Ad. Nr. 1: Generelle bemærkninger

Flere høringsparter bakker op om målet om at sikre en stærk genanvendelsessektor.

ARI og DI bifalder, at lovudkastet er lagt tæt op af den politiske aftale. DI bemærker, at der med de nye rammer om affaldssektoren, er der lagt et godt grundlag for at skabe et velfungerende og effektivt marked for håndtering af alt genanvendeligt affald i Danmark.

ITD opfordrer til en generel konkurrenceudsættelse af affaldssektoren ikke mindst for transport og indsamling af affald i Danmark

Dansk Affaldsforening opfordrer Energistyrelsen til, at det konkret forklares, hvordan lovforslaget konkret vil understøtte grøn vækst, når intet tyder på, at liberaliseringen af erhvervsaffald egnet til materialenyttiggørelse har ført til bedre genanvendelse eller teknologiudvikling i affaldssektoren.

3F mener, at det er skuffende, at der ikke er flere tiltag, der sikrer en lavere CO2-udledning på kort og lang sigt.

KL bemærker, at de er i tvivl om den reelle samlede effekt af lovforslaget. KL foreslår, at der udarbejdes et begrundet estimat over den samlede klimapåvirkning, så forslagets effekt efterfølgende kan vurderes.

Dansk Affaldsforening, KL og I/S Reno-Nord anerkender ikke lovforslagets præmisser om, at genanvendeligt husholdningsaffald er en værdifuld ressource.

Dansk Affaldsforening opfordrer til, at der i lovforslaget dokumenteres, at husholdningsaffald er økonomisk attraktivt, herunder at genanvendeligt affald fra husholdninger efterspørges af virksomheder i hele Europa.

IDA ser gerne et øget politisk fokus på kvaliteten i genanvendelsen.

Ministeriets bemærkninger:

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet takker for de generelle bemærkninger til Lov om ændring af lov om miljøbeskyttelse og lov om Forsyningstilsynet. Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet bemærker endvidere, at lovforslagets primære formål er at udmønte afsnit IV om en stærk genanvendelsessektor i Klimaplan for en grøn affaldssektor og cirkulær økonomi fra 16. juni 2020.

Ad nr. 2: Kommunernes deltagelse i behandling af affald egnet til materialenyttiggørelse

Ad nr. 2.1: Affald egnet til materialenyttiggørelse

Dansk Affaldsforening, KL, Københavns Kommune og I/S RenoNord anbefaler, at lovforslagets forbud mod kommuners deltagelse i behandling af affald egnet til materialenyttiggørelse alene begrænses til genanvendeligt husholdningsaffald. De mener, at et forbud mod kommunal deltagelse i behandling af affald egnet til materialenyttiggørelse overimplementerer den politiske aftale. De peger endvidere på, at materialenyttiggørelse udover genanvendelse også omfatter forberedelse med henblik på genbrug og anden endelig materialenyttiggørelse.

Dansk Affaldsforening, KL og Københavns Kommune finder, at det vil være uhensigtsmæssigt, hvis lovforslagets brug af begrebet affald egnet til materialenyttiggørelse vil betyde, at ansatte på genbrugspladsen ikke kan tage affald op fra en container og/eller udføre mindre reparationer af affald, der efterfølgende kan genbruges.

Derudover nævner Dansk Affaldsforening, at kommunerne ikke vil kunne bruge bygge- og anlægsaffald i infrastrukturprojekter.

Ministeriets bemærkninger:

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet bemærker, at det med konkurrenceudsættelsen i 2009 blev besluttet at konkurrenceudsætte det genanvendelige erhvervsaffald, således at det som udgangspunkt ikke er en kommunal opgave at håndtere genanvendeligt erhvervsaffald. Betegnelsen »genanvendeligt« i miljøbeskyttelsesloven er hidtil blevet fortolket og anvendt i overensstemmelse med begrebet »materialenyttiggørelse« i affaldsdirektivet. Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet vurderer, at betegnelsen genanvendeligt affald i aftalen må forstås i overensstemmelse med ovennævnte fortolkning af begrebet »genanvendeligt« i miljøbeskyttelsesloven.

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet er enig i, at det skal være muligt for ansatte på genbrugspladsen at tage affald op fra containeren med henblik på genbrug. Ministeriet har derfor indsat denne mulighed i lovforslaget. Det vil dog være en betingelse herfor, at genstandene efterfølgende indgår i ordningen for genbrugsområder. Det betyder, at kommunen skal give private aktører mulighed for at overtage genstandene, inden genstanden afsættes til kommunale socialøkonomiske virksomheder eller i kommunale genbrugsbutikker.

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet er enige i, at kommunens anvendelse af affald egnet til materialenyttiggørelse i bygge- og anlægsprojekter vil kunne anses som aktivitet forbundet med anden endelig materialenyttiggørelse. Klima-, Energi- og Forsyningsministeriets vurderer, at det ikke har været hensigten med Klimaplanen at forhindre kommuner i at anvende affald egnet til materialenyttiggørelse i forbindelse med kommunens vedligeholdelse og anlæg af bygninger og veje. Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet har på baggrund af høringen indført en mulighed for at undtage aktiviteter forbundet med materialenyttiggørelse i forbindelse med kommunale bygge- og anlægsprojekter fra forbuddet mod, at kommuner deltager i aktiviteter forbundet med behandling af affald egnet til materialenyttiggørelse. Det betyder, at kommuner vil kunne købe affald egnet til materialenyttiggørelse til anvendelse i kommunens bygge- og anlægsprojekter, men kommunerne vil fx ikke selv kunne udføre nedknusning af bygge- og anlægsaffald.

Ad nr. 2.2: Sortering

Dansk Affaldsforening bemærker, at det er uhensigtsmæssigt, hvis kommunerne ikke må sortere på fraktioner, der er kombineret indsamlet.

Dansk Affaldsforening og Silkeborg Forsyning bemærker, at konsekvensen vil være, at kommunerne ikke må fjerne poser med tekstil, der indsamles sammen med pap og papir. Det påpeges, at dette er uhensigtsmæssigt, da det kan medføre øget transport og øget CO₂-udledning samt en væsentligt øget udgift til brugerne af ordningen.

Dansk Affaldsforening anbefaler, at kravet om udbud af sortering og behandling af husholdningsaffald alene gælder fra det øjeblik, det genanvendelige husholdningsaffald er adskilt i enkeltfraktioner.

ARI bifalder, at det står i bemærkningerne, at kommunerne ikke må etablere anlæg til sortering af affald på omlastepladserne, ikke må fjerne urenheder og ikke må materialeadskille kombineret indsamlede fraktioner.

Ministeriets bemærkninger:

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet bemærker, at det følger af den politiske aftale, at kommunerne fremover skal udbyde behandlingen af det genanvendelige husholdningsaffald, herunder sortering af genanvendeligt affald. Det er vurderet, at sortering af genanvendelige affaldsfraktioner, der er kombineret indsamlet, anses for sortering af genanvendeligt affald. Denne aktivitet skal ifølge Klimaplanen varetages af private aktører.

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet bemærker, at det vurderes, at lovforslaget ikke er til hinder for at kommunerne kan fortage manuel sortering af en tekstilpose fra en pap/papir fraktion, eftersom at udsorteringen af en tekstilpose, anses for indledende sortering.

Ad nr. 2.3: Udbud

DI anbefaler, at der udvikles ensartede udbudskriterier/vejledning for udbud af de forskellige affaldsfraktioner. DI påpeger, at hvis der stilles mange forskellige krav til behandlingen, vil det ikke være let at målrette investeringer i anlæg til sortering og genanvendelse af affaldsfraktioner. DI peger desuden på, at investeringer i sorterings- og genanvendelses anlæg vil hjælpes på vej, hvis flere kommuner går sammen i udbud, så mængderne, der udbydes bliver større.

Dansk Affaldsforening opfordrer til, at udbudskravet ikke omfatter affald med en positiv afsætningsværdi. Dansk Affaldsforening peger på, at nogle fraktioner har en positiv afsætningsværdi, hvorfor de ofte ikke udbydes men sælges på f.eks. spotmarkeder eller gennem korte aftaler, hvor der ikke foretages udbud.

3F anbefaler, at det mere eksplicit fremgår, at målet med udbuddet er at sikre bæredygtighed både i form af affald til materialenyttiggørelse af høj kvalitet og gode arbejdsvilkår, fx gennem arbejds-klausuler, lærlingeklausuler og sociale klausuler. 3F foreslår, at der oprettes en kontrolenhed, som kontrollerer arbejdsforhold, løn mm. evt. i kombination med den nødvendige miljøkontrol.

Ministeriets bemærkninger:

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet bemærker, at den politiske aftale ikke indeholder krav om ensartede udbudskriterier og fælleskommunale udbud. Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet vurderer, at der kan være gensidig interesse i ensrettede udbudskriterier og fælleskommunale udbud. Det er dog som udgangspunkt den enkelte ordregiver, der bedst kan fastlægge hvilke kriterier, der er mest hensigtsmæssige i det enkelte udbud. Der indføres med lovforslaget derfor ikke krav om ensrettede udbudskriterier og fælleskommunale udbud, men der opstilles heller ikke barrierer herfor.

Det er endvidere som udgangspunkt op til den enkelte ordregiver at sørge for en effektiv kontraktstyring, herunder at sikre at kontraktbetingelserne overholdes under

kontraktperioden. Der indføres med lovforslag derfor heller ikke en kontrolenhed eller lignende, der kontrollerer arbejdsforhold m.v.

Klima- Energi- og Forsyningsministeriet bemærker endvidere, at det vil være op til den enkelte ordregiver at foretage den konkrete vurdering af, om en kontrakt er omfattet udbudsreglerne eller om der er tale om et rent salg, som ikke er omfattet af udbudsreglerne.

Ad nr. 2.4: Omlastning

DI og ARI mener overordnet, det er afgørende for klimaaftalens ambition om en stærk genanvendelsessektor, at affaldet udbydes på markedet i den stand, det indsamles i. Jo tidligere det kommer på markedet, jo mere sammenhængende og effektive processer, kan der etableres for at sikre mere genanvendelse i god kvalitet. DI og ARI mener, at affaldet bør komme på markedet stort set som indsamlet og gerne i løs vægt. Det giver den private affaldssektor den bedste mulighed for at skabe en så høj værditilvækst som muligt og sikre en høj genanvendelse på dansk jord.

I ARIs optik vil klimaaftalens ambition om en stærk genanvendelsessektor kun ske, hvis affaldet udbydes samlet (evt. minus markante fejlsorteringer som eksempelvis toiletbrætter og skillevægge).

DI og ARI mener, at det kan have konsekvenser for de efterfølgende sorteringsmuligheder og kvaliteten af genanvendelsen, hvis affaldet presses sammen for tidligt i processen, da der kan ske en krydsforurening mellem sammenblandede fraktioner ligesom urenheder presses tættere sammen i affaldsstrømmen.

DI og ARI mener, at kommunale omlastepladser bør undgås, da de kan udgøre et fordyrende mellemlid og en overflødig ekstra håndtering af affaldet, som kan reducere genanvendelsespotentialet. Kommunerne opfordres derfor til at tage kontakt til Producentansvarsorganisationen om hvilke muligheder, der bliver for at læse affald direkte af hos den, som skal behandle affaldet inden etablering af en omlasteplads.

DI og ARI anfører dog også, at der kan være behov for omlastepladser til fx restaffald og organisk affald.

ARI bifalder, at det står i bemærkningerne, at kommunerne ikke må etablere anlæg til sortering af affald på omlastepladserne, ikke må fjerne urenheder og ikke må materialeadskille kombineret indsamlede fraktioner. DI og ARI skriver også, at bemærkningerne har givet anledning til en række misforståelser bl.a. om, at al kommunal sortering vil være ok, så længe den foretages manuelt. DI og ARI opfordrer derfor til, at der i bemærkningerne skelnes mellem almindelige urenheder og fejlsorteringer, som kommunerne ikke må foretage, og fjernelse af grove fejlsorteringer hos (fx lokumsbrætter i husholdningsaffaldet) husholdningerne. For at undgå, at kommunerne sorterer mere end lovforslaget tillader, ønsker ARI, at der indføres et kvalitetskrav, for at undgå, at affaldets kvalitet og genanvendelsespotentiale ikke forringes ved sammenpresning og balletering.

DI ønsker, at det præciseres i lovforslagets bemærkninger, at med omlastning skal alene forstås aktiviteter, som er forbundet med af- og pålæsning af affaldet, f.eks. affald indsamlet i to-kammer indsamlingsbiler for at kunne transportere de to samtidige indsamlede fraktioner fra husstandenes to-kammer spande til to forskellige behandlingsanlæg.

DI ønsker også, at det skal stå i bemærkningerne til lovforslaget, at eventuel sammenpresning og ballering skal ske med hensyntagen til sorterings- og

genanvendelsesmuligheder og dermed kun foregå i dialog med dem, der skal aftage affaldet til videre behandling.

ARGO, Dansk Affaldsforening, KL, Københavns Kommune, I/S Reno Nord og Silkeborg Forsyning bifalder muligheden at foretage aktiviteter forbundet med omlastning af hensyn til transportoptimering. De ser dog gerne, at omlastning defineres bredere, så neddeling og nedknusning også er tilladt.

Dansk Affaldsforening mener, de kommunerne ellers risikerer at køre med meget luft og potentielt skal bruge større lagerarealer inden transporten, hvilket fordyrer transporten og øger CO₂-udslippet. Dansk Affaldsforening nævner en række fordele af økonomisk og miljømæssig karakter, hvis kommunen fortsat må omlaste, fjerne fejlsorteret affald, og transportoptimere det genanvendelige husholdningsaffald. Dansk Affaldsforening foreslår derfor, at kravet om udbud af sortering og behandling af husholdningsaffald alene gælder fra det øjeblik, det genanvendelige husholdningsaffald er adskilt i enkeltfraktioner.

Dansk Affaldsforening mener endvidere, at der som følge af de nye affaldsordninger kommunerne ruller ud i disse år, vil opstå behov for mere omlastning af affald, end vi kender det i dag.

Dansk Affaldsforening og I/S RenoNord nævner flamingo som case. Det er en fraktion, hvor EPS-industrien og kommunerne sammen har igangsat en positiv udvikling mod mere genanvendelse. Det kræver en flamingopresse, som både neddel og / eller presser flamingoen, så de 98% luft i flamingoen forsvinder.

I/S Reno-Nord foreslår, at der i lovforslaget skelnes mellem behandling med henblik på optimering af transport og behandling, som private aktører kan have en interesse i at gøre. I/S Reno Nord mener, at kommunerne fortsat skal have mulighed for at behandle affald egnet til materialenyttiggørelse med det formål at optimere transporten, herunder foretage neddeling.

Plastindustrien bemærker, at det er vigtigt, at de eksisterende kommunale løsninger for indsamling og genanvendelse af EPS (flamingo) fastholdes, da disse er udviklet, så der tages højde for, at nogle kommuner har ganske mange genbrugspladser per borger, idet de politisk har prioriteret dette. Plastindustrien ser det gerne præciseret, at forbuddet i §49b ikke omfatter komprimeringsløsninger af EPS/Flamingo i tilknytning til genbrugspladser eller forbrændingsanlæg.

BOFA skriver, at de læser lovforslaget som, at enhver omlastningsaktivitet, medmindre der er tale om automatiserede sorteringsanlæg efter den foreslåede § 49e, er omfattet af undtagelsen for øer uden fast broforbindelse.

Ministeriets bemærkninger:

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet bemærker på baggrund af høringen, at regler om kommunalbestyrelsens deltagelse i aktiviteter forbundet med omlastning af affald omfattet af en kommunal affaldsordning, egner sig bedst til at blive reguleret via bekendtgørelse. Denne reguleringsform giver mulighed for, at der hurtigt og smidigt kan foretages løbende justeringer i takt med udviklingen i affaldssektoren, herunder teknologiudviklingen og udviklingen på det private marked.

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet har på baggrund af høringen præciseret, hvilke omlastningsaktiviteter der i første omgang forventes fastsat regler om, at kommunerne fortsat kan deltage i. I første omgang forventes det, at der vil blive fastsat regler om, at kommunerne vil kunne af- og pålæsse affaldet med henblik på transport til et behandlingsanlæg. Det er endvidere hensigten at udforme reglerne således, at kommunerne vil kunne adskille fraktioner i forbindelse med aflæsning, når fraktionerne er indsamlet i todelte beholder og ikke har været blandet sammen. Det forventes endvidere, at kommunerne vil kunne oplagre affaldet midlertidigt i forbindelse med omlastningen samt foretage indledende frasorteringer af grove fejlsorteringer hos affaldsproducenten samt indledende sammenpresning og balletering af affaldet, med henblik på transportoptimering. Det er ikke hensigten, at kommuner skal kunne foretage en mere omfattende behandling eller forbehandling af affaldet, som eksempelvis knusning eller neddeling af affald. Der vil dog kunne fastsættes regler om, at kommunerne for nærmere bestemte affaldstyper eller affaldsfraktioner, vil kunne foretage bestemte behandlings- eller forbehandlingsaktiviteter, hvis det er hensigtsmæssigt af hensyn til transportoptimering, og det ikke forringer genanvendelsen. Det er eksempelvis intentionen, at reglerne indrettes, så kommunerne fortsat vil kunne komprimere flamingo. Udvidelser eller indskrænkninger af kommunens rolle i forbindelse med omlastning vil ske efter dialog med relevante parter.

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet bemærker, at undtagelsen for de ikke-brofaste øer indebærer, at kommuner fortsat må deltage i aktiviteter forbundet med behandling af affald egnet til materialenyttiggørelse, herunder de omlastningsaktiviteter, der må anses som behandling.

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet bemærker, at lovforslaget ikke er til hinder for, at kommunerne udbyder samtlige omlastningsaktiviteter, eller at kommunerne aftaler med dem, der skal aftage affaldet til videre behandling, i hvilket omfang der skal ske indledende sammenpresning og balletering af affaldet, inden affaldet overdrages.

Ad nr. 2.5: Kommunernes eget affald

DI, DI Byggeri (Miljøsektionen) og ARI stiller sig uforstående over for eksemplerne i lovforslaget omkring slagter og have- parkaffald, som områder, hvor kommunerne fortsat skal have mulighed for at behandle eget affald.

DI, DI Byggeri (Miljøsektionen) og ARI mener ikke, at der er behov for kommunal tilstedeværelse på markedet for håndtering af slagter og have- parkaffald, hvor der allerede findes et privat marked.

DI Byggeri (Miljøsektionen) nævner, at størstedelen af Danmarks slagter i dag bliver håndteret af private hænder. DI Byggeri (Miljøsektionen) mener, at man ved at give mulighed for kommunalt ejerskab af genanvendelsesanlæg på en positiv liste, uden stillingtagen af om det private marked kan håndtere affaldet, vil skabe en vis usikkerhed i markedet og dermed mindske det privates investeringsvillighed.

IDA støtter forslaget om at ophæve den undtagelse, der giver kommunerne mulighed for at behandle affald fra deres egne virksomheder og institutioner.

Københavns Kommune foreslår, at undtagelsen for kommunernes eget affald, også skal omfatte kommunens aktiviteter med sortering og nedknusning af affald fra bygge- og anlægsprojekter.

KL skriver, at de ikke finder det er hensigtsmæssigt, at kommuner skal tvinges til at udbyde fx have-parkaffald, slaggehåndtering eller røggasrensning, der i dag generelt fungerer godt og effektivt.

Ministeriets bemærkninger:

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet bemærker, at i forbindelse med konkurrenceudsættelsen af det genanvendelige erhvervsaffald i 2009 blev kommunens egne institutioner og virksomheder undtaget fra konkurrenceudsættelsen, således at kommunale anlæg fortsat kunne tilbyde kommunens egne institutioner og virksomheder behandling af genanvendeligt erhvervsaffald. Baggrunden for undtagelsen var at give kommunerne mulighed for at opnå skalafordele ved at behandle affald fra egne institutioner og virksomheder sammen med husholdningsaffaldet. Da opgaven med behandling af husholdningsaffald skal udbydes på det private marked, vurderes det ikke, at det er nødvendigt at undtage kommunens egne institutioner og virksomheder generelt.

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet vurderer dog, at der er områder, hvor det fortsat er hensigtsmæssigt, at kommunen kan behandle affald egnet til materialenyttiggørelse. Det forventes eksempelvis, at undtagelsen vil give kommunerne mulighed for at behandle affald, når det sker til brug for løsning af kommunens egne opgaver eller tjener et socialt eller beskæftigelsesmæssigt formål, f.eks. i forbindelse med kompostering af have- og parkaffald fra egne parker m.v. Det bemærkes, at det ikke er planen, generelt at undtage behandling af bl.a. slagge, have- og parkaffald fra hovedreglen om, at kommuner ikke må deltage i aktiviteter forbundet med behandling af affald egnet til materialenyttiggørelse. Det er heller ikke planen at sortering og nedknusning af affald fra kommunens egne bygge- og anlægsprojekter skal undtages. Der henvises dog til ministeriets bemærkninger under 1.1.

Ad nr. 2.6: Spildevandsselskaber og vandforsyningsselskaber

DANVA er positive over for, at lovforslaget lægger op til at fritage de kommunalt ejede spildevandsselskaber fra forbuddet mod kommuners deltagelse i aktiviteter forbundet med behandling af affald egnet til nyttiggørelse. DANVA bemærker dog, at fritagelsen også bør udstrækkes til kommunalt ejede vandforsyningsselskaber, idet disse også foretager tilsvarende affaldsbehandlingsaktiviteter som spildevandsselskaberne.

Ministeriets bemærkninger:

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet bemærker, at både vandforsynings- og spildevandforsyningsselskaber kan være kommunalt ejede, og ministeriet vurderer, at det ikke har været hensigten med Klimaplanen at ændre den gældende vandsektorlovgivning, hvor det bl.a. følger, at kommuner kun kan deltage i aktiviteter forbundet med vand- og spildevandforsyning, herunder udnyttelse af de ressourcer, der opstår i direkte forbindelse med behandling af drikke- og spildevand, hvis aktiviteterne er selskabsudskilte. Ministeriet har derfor præciseret i lovforslaget, at aktiviteter forbundet med vand- og spildevandforsyningsaktiviteter ikke skal være omfattet af det med lovforslaget foreslåede forbud mod, at kommuner deltager i aktiviteter forbundet med behandling af affald egnet til materialenyttiggørelse. Den gældende retstilstand efter vandsektorlovens § 15 ændres således ikke med lovforslaget.

Ad nr. 2.7: Automatiserede sorteringsanlæg

ARI spørger til, om automatiserede sorteringsanlæg omfattes af overgangsordningen for kommunale affaldsbehandlingsanlæg.

ARI og DI henviser til, at der for så vidt angår anlæg til sortering af restaffald er en afvigelse i bemærkninger i forhold til overgangsperioden for kommunale affaldsbehandlingsanlæg, idet det alene fremgår, at der skal være foretaget irreversible investeringer, hvorimod det for overgangsperioden er et krav, at der er foretaget væsentlige irreversible investeringer.

Dansk Affaldsforening anbefaler, at forbuddet i § 49 e mod, at kommunerne ejer automatiserede sorteringsanlæg til indledende sortering og sortering af affald egnet til materialenyttiggørelse fra farligt affald og forbrændings- og deponeringseget affald, bortfalder fra lovforslaget af hensyn til miljø og økonomi. Dansk Affaldsforening peger på, at optisk posesortering kan begrænse tømningen af halvtomme spande, samt minimere kørsel med for meget luft i skraldebilerne. Dansk Affaldsforening undrer sig endvidere over, hvorfor lovforslaget forholder sig til farligt affald, forbrændingseget affald samt deponeringseget affald, og henviser til, at det vigtigste må være, at genanvendeligt affald udsorteres fra alle fraktioner, hvor det er muligt. Dansk Affaldsforening mener, at § 49 e vil modarbejde, at kommunerne kan bidrage til en så lav CO₂-udledning fra sektoren som muligt.

Københavns Kommune opfordrer til, kommunerne fortsat kan etablere sorteringsanlæg til udsortering af genanvendelige materialer fra restaffald. Københavns Kommune peger på, at restaffald som udgangspunkt er brændbart affald og ikke kan defineres som genanvendeligt/egnet til materialenyttiggørelse, og at den politiske aftale ikke nævner, at kommunerne fremadrettet ikke må sortere restaffald. Københavns Kommune bemærker endvidere, at på trods af omfattende kildesortering i Københavns Kommune gennem mange år, indeholder restaffaldet fortsat genanvendelige materialer, der kan udsorteres til genanvendelse.

I/S RenoNord bemærker, at forbuddet mod kommunalt ejerskab af automatiserede sorteringsanlæg synes at være en overimplementering af den politiske aftale, der alene fokuserer på genanvendeligt husholdningsaffald. I/S RenoNord foreslår, at kommuner gerne må eje automatiserede sorteringsanlæg som en afrunding af indsamlingsprocessen, hvis det er med henblik på at optimere indsamling og transport for de 10 affaldsfraktioner ved at indsamle flere fraktioner samlet og derefter stille de udsorterede fraktioner til rådighed for private aktører.

Ministeriets bemærkninger:

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet bemærker, at det fremgår af lovforslagets § 49 f, at kommuner ikke må eje automatiserede sorteringsanlæg til indledende sortering eller sortering af affald egnet til materialenyttiggørelse fra farligt affald og forbrændings- og deponeringseget affald. På baggrund af høringen, er det præciseret, at automatiserede sorteringsanlæg vil være omfattet af overgangsordningen, når anlægget er godkendt og sat i drift senest den 1. juli 2022, eller hvis kommunalbestyrelsen senest den 1. juli 2022 har foretaget væsentlige irreversible investeringer i etableringen af. Dette fremgår nu af forslaget § 49 g, stk. 2.

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet bemærker, at det fremgår af lovforslaget, at klima-, energi- og forsyningsministeren kan fastsætte regler om dispensation fra forbuddet i § 49 f. Det forventes, at der vil blive fastsat en dispensationsmulighed for automatiserede sorteringsanlæg til sortering af affald egnet til materialenyttiggørelse fra restaffald, hvis kommunen har foretaget irreversible investeringer i et sådant anlæg. Det er ikke hensigten,

at det skal være et krav, at der er foretaget en væsentlig irreversibel investering i anlægget. Det fremgår direkte af Klimaplanen, at en betingelse for fortsat kommunal deltagelse i aktiviteter forbundet med behandling af affald egnet til materialenyttiggørelse skal være, at der var foretaget en væsentlig irreversibel investering i anlægget, på det tidspunkt den politiske aftale blev indgået. I modsætning hertil, er der ikke aftalt samme udtrykkelige betingelse om væsentlighed for irreversible investeringer foretaget i automatiserede sorteringsanlæg. Ministeriet vurderer, at det ikke vil være hensigtsmæssigt, at der stilles tilsvarende krav om væsentlighed i forbindelse med dispensationsmuligheden for automatiserede sorteringsanlæg til sortering af affald egnet til materialenyttiggørelse fra restaffald.

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet bemærker, at et af formålene med den politiske aftale er at give private aktører en større rolle på markedet, og at sikre, at private aktører kan opnå sikkerhed for investeringer i ny teknologi. Ministeriet vurderer på den baggrund ikke, at det vil være i tråd med intentionen bag aftalen, hvis kommunerne fremover kan etablere og drive automatiserede anlæg, hvorpå der foretages indledende sortering af affald, eller hvorpå affald egnet til materialenyttiggørelse sorteres fra andet affald.

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet bemærker endvidere, at bestemmelsen ikke forhindrer, at kommunerne kan gøre brug af optisk posesortering eller andre automatiserede sorteringsformer i kommunens affaldshåndtering, idet kommunerne kan udbyde sorteringsopgaven på det private marked.

Ad nr. 2.8: Øvrige/overordnede bemærkninger

KL og Dansk Affaldsforening, påpeger, at kommunerne fortsat har ansvaret for håndteringen af borgernes affald herunder for at sikre høj reel genanvendelse. Det bemærkes, at udbudskravet kan besværliggøre dokumentation for høj reel genanvendelse. Dansk Affaldsforening anbefaler, at der etableres et samarbejde med det formål at sikre reel dokumentation for, hvordan genanvendeligt affald (slut)behandles.

3F, KL og Dansk Affaldsforening peger på, at der er risiko for, at udenlandske anlæg vil vinde udbuddet, når opgaven udbydes på et europæisk marked. 3F, KL, Dansk Affaldsforening giver således udtryk for, at de er kritiske over for, om forslaget vil sikre investeringer i danske anlæg. KL bemærker endvidere, at der er risiko for CO₂-eksport, og at den øgede transport forventeligt må føre til dyrere transportomkostninger.

Dansk Affaldsforening opfordrer til, at lovforslaget kommer til at indeholde bestemmelser, der fremmer offentligt-privat samarbejde. Dansk Affaldsforening påpeger, at lovforslaget vil gøre det meget lidt attraktivt for såvel private som offentligt parter at indgå partnerskaber eller fælles selskaber.

IDA håber, at de nye rammer, der lægges op til i lovforslaget, ikke bliver ødelæggende for eksisterende gode offentligt-private samarbejder.

Dansk Affaldsforening spørger, hvordan begrebet aktivitet skal forstås, og om det omfatter selve udbudsaktiviteten.

KL og Dansk Affaldsforening giver udtryk for, at der kan opstå en situation, hvor ingen ønsker at byde på opgaven, eller hvor de modtagne bud er meget høje.

Ministeriets bemærkninger:

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet bemærker, at begrebet aktivitet ikke omfatter selve udbuddet af behandlingen.

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet bemærker, at i de tilfælde, hvor kommunen ikke modtager antagelige bud, vil kommunen kunne søge dispensation fra forbuddet mod behandling af affald egnet til materialenyttiggørelse. Der vil i en bekendtgørelse blive fastsat nærmere betingelser og vilkår for dispensationen, herunder krav om indledende markedsundersøgelse, krav til kommunalbestyrelsens genudbud samt krav om, at opgaven skal udføres i et særskilt aktie- eller anpartsselskab med privat medejerskab.

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet bemærker, at der med Klimaplanen blev besluttet om at samle affaldsmængderne til private aktører, for at give bedre forudsætningerne for at skabe et stærk genanvendelsesmarked. Dertil bemærker ministeriet, at det både kan være danske og udenlandske bydere, som kan vinde det kommunale udbud til behandling af affald egnet til materialenyttiggørelse.

Ad nr. 3: Kommunal indsamling af erhvervsaffald egnet til materialenyttiggørelse

Ad nr. 3.1: Virksomheder, der producerer affald i art og mængde svarende til en husholdning

Hørsholm, Rudersdal, Fredensborg og Allerød kommuner og Daka Danmark ønsker en præcisering af, hvad der menes med virksomheder, der producerer affald i art og mængde svarende til en husholdning og hvilke virksomheder, der vil være omfattet.

ARI er positiv over for afgrænsningen i lovforslaget af, at kommunalbestyrelsen alene kan tilbyde indsamling i samme materiel og med samme tømningfrekvens som husholdninger. ARI og DI bemærker dog, at denne afgrænsning ikke vil fungere i ejendomme med blandet bolig og erhverv, hvor materiellet deles med husholdningerne.

ARI og DI forslår, at der udarbejdes en vejledning til kommuner og virksomheder, der beskriver, hvilke mængder affald den kommunale ordning kan benyttes til og hvilke virksomhedstyper, der aldrig vil kunne benytte ordningen.

ITD foreslår, at der indføres en begrænsning for, hvor store beholdere kommunen må tilbyde virksomhederne.

Dansk Erhverv mener, at vurderingen af, om en virksomhed i art og mængde producerer affald svarende til en husholdning, skal bero på en vurdering af alle fraktioner samlet set og ikke hver fraktion individuelt. Dansk Erhverv giver udtryk for, at der allerede er et velfungerende privat marked for affaldsbehandling, der også ville kunne dække i de tilfælde, hvor en virksomhed producerer store mængder af de fleste fraktioner men husholdningslignende mængder af de andre fraktioner.

De Samvirkende Købmænd peger på, at det fremgår af forslaget, at 'mindre virksomheder, der producerer genanvendeligt affald, der i art og mængde svarer til husholdningers, får mulighed for at deltage i den kommunale indsamlingsordning til markedspriser', og foreslår, at ordet 'mindre' udgår, da det afgørende må være mængde og art af affaldet og ikke størrelsen på virksomheden.

Danaffald og ITD er kritiske over for ordningen. Danaffald påpeger, at ordningen indebærer en fare for konkurrenceforvriddning mellem kommunale og private tilbud, og den er et brud på princippet om, at det genanvendelige erhvervsaffald ikke hører under kommunernes

indsamlingsområde. Danaffald er positiv over for, at indsamlingen skal ske til markedspriser, men mener, at det i praksis er vanskeligt at overvåge og kontrollere området. Danaffald mener, at det klart bør præciseres, hvad der menes med husholdningslignende, så vurderingen ikke overlades til den enkelte kommune.

Københavns Kommune opfordrer til, at kommunerne får mulighed for at tvangstilmede virksomhederne til en kommunal ordning i en begrænset periode på f.eks. 3 år – også i tilfælde hvor virksomhedens affald ikke svarer i art og mængde til en husholdning. Københavns Kommune peger på, at der ofte er problemer med, at virksomheder benytter borgernes ordninger uden at betale.

Sønderborg Kommune spørger ind til, hvorvidt virksomhederne må tilbydes samme tømningfrekvens, som husstandene omkring den, hvis virksomheden ligger ved etageboliger eller rækkehuse, eller om virksomheden alene må tilbydes ordninger, der svarer til enkeltfamiliehuses tømningfrekvenser.

Sønderborg Kommune foreslår, at der fastsættes en maksimum størrelse på de beholdere, som kommunen må tilbyde virksomhederne. Sønderborg Kommune påpeger endvidere, at det private marked har vist sig at have svært ved at få øget indsamlingen af genanvendeligt affald fra små og mellemstore virksomheder, og at der inden for de sidste 10 år har været en stagnerende udvikling i virksomhedernes indsamling af genanvendeligt affald, mens de kommunale ordninger på grund af øget fokus, har indsamlet mere og mere affald til genanvendelse. Sønderborg Kommune peger på, at det er dyrt for den enkelte affaldsproducerende virksomhed at få hentet de affaldsfraktioner, som virksomheden kun har i små mængder. Ifølge Sønderborg Kommune vil den nye ordning ikke imødekomme dette problem. Sønderborg Kommune foreslår at give virksomheder lov til at kunne benytte kommunens ordning for en enkelt fraktion, som overskrider, hvad der svarer til en husholdnings mængde.

Ministeriets bemærkninger:

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet bemærker, at det af Klimaplanen fremgår, at mindre virksomheder, der genererer affald svarende i art og mængde til husholdningers, skal gives frit valg til at vælge de kommunale indsamlingsordninger til genanvendeligt affald.

Ministeriet bemærker, at kommuner vil kunne tilbyde virksomheder, der har en affaldsproduktion, der svarer til en almindelig husholdning, at deltage i den indsamlingsordning, kommunerne stiller til rådighed for husholdningerne.

Ministeriet bemærker, at det afgørende for, om en virksomhed kan tilbydes den kommunale ordning, vil være, om virksomheden har en affaldsproduktion, der ikke medfører behov for større affaldsbeholdere eller højere tømningfrekvens i forhold til hvad, der tilbydes husholdningerne i kommunen. Det vil være muligt for en virksomhed at få indsamlet enkelte affaldsfraktioner via den kommunale ordning. Ministeriet bemærker, at der vil blive fastsat nærmere regler om kommunernes mulighed for at tilbyde virksomheder disse indsamlingsordninger i bekendtgørelse. Der kan udarbejdes en vejledning, hvis der viser sig efterspørgsel på dette.

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet bemærker, at der med Klimaplanen er aftalt, at der skal laves en ny model for affaldstilsyn så forbrænding af genanvendeligt affald undgås. Det skal være et nyt og forbedret affaldstilsyn i forhold til det, vi har i dag. Affaldstilsynet skal sikre, at erhvervet overholder eksisterende krav om kildesortering af genanvendeligt affald.

Ad nr. 3.2: Markedspriser

3F, Hørsholm, Rudersdal, Fredensborg og Allerød kommuner, KL, Reno Djurs, Københavns Kommune og Sønderborg Kommune er kritiske over for, at indsamlingen af erhvervsaffald egnet til materialenyttiggørelse fra virksomheder, der producerer affald i art og mængde svarende til en husholdning, skal ske til markedspriser.

ARI, 3F, Hørsholm, Rudersdal, Fredensborg og Allerød kommuner, KL og Københavns Kommune påpeger, at markedsprisen er vanskelig at fastslå.

Hørsholm, Rudersdal, Fredensborg og Allerød kommuner og KL giver udtryk for, at fastsættelse af markedspris vil være administrativt tungt og kræve et stort ressourceforbrug til administration af ordningen. Hørsholm, Rudersdal, Fredensborg og Allerød kommuner mener, at det vil ende med, at kommunerne vil afstå fra at tilbyde ordningen til virksomhederne.

Reno Djurs bemærker, at det ikke er muligt at fastsætte en markedspris, der sikrer fuld omkostningsdækning, men også modvirker krydssubsidiering, uden at der vil blive tale om en hvile-i-sig-selv-pris.

Sønderborg Kommune mener, at gebyropkrævningen allerede i dag sker på markedsvilkår, da virksomheder, der deltager i den kommunale henteordning, betaler en pris, der svarer til den service, som udbydes i henhold til beholderstørrelse og tømningfrekvens, administration og behandlingspris.

Silkeborg Forsyning anbefaler, at begrebet markedspriser bliver defineret yderligere. Silkeborg Forsyning bemærker, at markedsprisen er den pris en kunde vil betale for en bestemt ydelse, og at indsamlingen i dag tilbydes til en omkostningsægte pris, hvilket ikke nødvendig er lig med markedsprisen.

BOFA noterer sig, at kommuner forsat vil kunne opkræve en hvile-i-sig-selv pris på øer uden fast broforbindelse.

ARC, Hørsholm, Rudersdal, Fredensborg og Allerød kommuner og Københavns Kommune ønsker en afklaring på, hvordan et evt. overskud på ordningen skal håndteres. Hørsholm, Rudersdal, Fredensborg og Allerød kommuner og Københavns Kommune ønsker endvidere en afklaring på, hvordan et evt. underskud skal håndteres

DI og ARI bakker op om forslaget om, at kommunernes tilbud til virksomhederne om indsamling af genanvendeligt erhvervsaffald i art og mængde som en husholdning, alt forbrændingseget erhvervsaffald og indsamling og behandling på ikke brofaste øer skal ske til markedspriser, som mindst svarer til kommunens omkostninger ved at udføre opgaven. Realiseringen af forslaget forudsætter en aktiv vejlednings- og tilsynsindsats fra Forsyningstilsynets side.

ITD stiller sig tilfredse med, at det ved lov bestemmes at den kommunale indsamling af erhvervsaffald egnet til materialenyttiggørelse produceret af virksomheder, der producerer affald i art og mængde svarende til en husholdning samt forbrændingseget affald skal ske til markedspris.

Danaffald mener, at det har stor betydning, at kommunerne opkræver betaling svarende til markedspriser for sine aktiviteter på affaldsområdet, og derfor støtter Danaffald lovforslaget.

Dansk Affaldsforening anbefaler, at de priser som virksomheder skal betale for at bruge de kommunale ydelser fastsættes som affaldsgebyrer. Dansk Affaldsforening opfordrer til, at det i lovforslagets bemærkninger fastlægges hvor ofte, at kommunalbestyrelsen skal fastsætte en markedspris, herunder hvorvidt den skal være den samme for alle virksomheder, der ønsker at benytte kommunens ydelser.

Dansk Affaldsforening opfordrer til, at der lovforslaget redegøres for, hvordan fastsættelsen af en markedspris for de beskrevne ydelser medføre bedre klima, service og/eller økonomi for borgere, virksomheder og kommuner. Dansk Affaldsforening opfordrer til, at det i lovforslagets bemærkninger forklares, hvorfor folkevalgte politikere skal fastsætte og vedtage en pris, der er bestemt af et marked, herunder hvordan det bidrager til at opfylde klimaaftalens målsætninger. Det bør af lovforslaget fremgå, hvilke økonomiske konsekvenser det har for kommunerne og Forsyningstilsynet, at der skal fastsættes markedspriser for de ydelser, der fremgår af lovforslaget.

KL anbefaler, at de priser som virksomheder skal betale for at bruge de kommunale ydelser fastsættes som affaldsgebyrer, jf. de gældende regler for fastsættelse af affaldsgebyrer.

Ministeriets bemærkninger:

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet vurderer, at ordninger, der er frivillige for kommunerne at tilbyde til virksomheder, og som virksomhederne ikke er forpligtet til at benytte, bør omfattes af kravet om, at ydelsen skal leveres til markedspriser. Dette omfatter kommunal indsamling af erhvervsaffald egnet til materialenyttiggørelse hos virksomheder, der producerer affald i art og mængde svarende til en husholdnings, kommunal indsamling af erhvervsaffald egnet til materialenyttiggørelse produceret på øer uden fast broforbindelse, kommunal behandling af erhvervsaffald egnet til materialenyttiggørelse produceret på øer uden fast broforbindelse og kommunal indsamling af forbrændingsegnet erhvervsaffald.

Ministeriet vurderer dette, som værende i tråd med den linje, der blev lagt i forbindelse med Klimaplanen, hvor der skal sikres en lige konkurrence, når kommuner og private aktører kan tilbyde ydelser til virksomheder. Ligeledes følger det linjen med konkurrenceudsættelsen af det genanvendelige erhvervsaffald i 2010 hvor kommunale behandlingsanlæg, der i henhold til en godkendt anmeldelse fortsat kan behandle genanvendeligt erhvervsaffald, skal fastsætte en pris, der afspejler markedsprisen og ikke må opkræve et gebyr baseret på hvile-i-sig-selv-princippet. Det er ministeriets vurdering, at kommunernes arbejde med fastsættelsen af disse priser, ikke har været forbundet med nævneværdige udfordringer.

Ministeriet anerkender, at fastsættelse af en markedspris vil bero på et skøn. Kommunalbestyrelsen vil ved vurderingen af prisen derfor blive overladt en vis skønsmargin.

Ministeriet bemærker, at prisen som minimum vil skulle fastsættes, så der sikres fuld dækning af omkostningerne ved indsamlingen. Dette vil både omfatte direkte og indirekte omkostninger, herunder forrentning og afskrivning af kapital, planlægning, etablering, drift og administration af affaldsordningerne, indsamling og registrering af oplysninger, og forskudsvis dækning af planlagte investeringer på affaldsområdet. Det omfatter også gebyrer og udgifter afholdt i forbindelse med Forsyningstilsynets tilsyn i medfør af denne lov. Et overskud fra ordningerne må ikke benyttes til at finansiere omkostningerne for husholdningerne eller andre affaldsordninger, der skal hvile i sig selv. Et overskud vil derimod tilfalde kommunens skattefinansierede område

Ad nr. 3.3: Affald fra kommunernes egne institutioner og virksomheder

Dansk Affaldsforening spørger, hvorvidt indsamling af affald fra kommunens egne institutioner og virksomheder skal ske til markedspris, eller om de er omfattet af kravet om markedspriser.

Hørsholm, Rudersdal, Fredensborg og Allerød kommuner bemærker, at de forudsætter, at kommunens egne institutioner og virksomheder skal betale gebyr for indsamling og ikke markedspriser

ITD mener ikke, at kommunerne skal kunne tilbyde indsamling af erhvervsaffald til materialenyttiggørelse produceret af kommunens egne institutioner og virksomheder.

Daka opfordrer til, at kommunernes egne institutioner og virksomheder sidestilles med private erhvervsvirksomheder, således at kommunen alene kan tilbyde indsamling af affald egnet til materialenyttiggørelse til egne institutioner og virksomheder i de tilfælde, hvor indsamling kan tilbydes til private erhvervsvirksomheder.

Ministeriets bemærkninger:

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet bekræfter, at indsamling af affald fra kommunens egne virksomheder og institutioner ikke er omfattet af kravet om markedspriser.

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet bemærker, at der med nærværende lovforslag ikke ændres på de forudsætninger, der ligger bag kommunernes eksisterende mulighed for at indsamle affald produceret af kommunens egne virksomheder og institutioner. Ministeriet har derfor ikke fundet anledning til at ændre på gældende regler for kommunal indsamling af affald produceret af kommunens egne virksomheder og institutioner.

Ad nr. 3.4: Genbrugspladser

ARI påpeger, at det er uklart, om der også skal fastsættes markedspris for virksomhedernes brug af genbrugspladser. ARI bemærker, at idet der er væsentlig konkurrence om indsamling og håndtering af det erhvervsaffald, der afleveres på genbrugspladsen, vil det være rimeligt, hvis princippet om markedspriser bliver gennemført fuldt ud på det konkurrenceudsatte område.

ARI bemærker, at Forsyningstilsynet bør føre tilsyn med gebyret/markedsprisen for virksomhedernes anvendelse af genbrugspladsen og dokumentationen for grundlaget for prisberegningen.

Ministeriets bemærkninger:

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet bemærker, at Forsyningstilsynet med dette lovforslag ikke skal føre tilsyn med, at kommunerne overholder reglerne for fastsættelse af affaldsgebyrer. Ministeriet vurderer dog, at tilsynet med gebyrerne ikke meningsfuldt kan afgrænses til området for affald egnet til materialenyttiggørelse. Der lægges derfor med lovforslaget op til, at Forsyningstilsynet i takt med at de resterende dele af Klimaplanen implementeres, får mulighed for at oparbejde viden om affaldssektoren som helhed. Dette vil indebære undersøgelser af, hvordan de gældende regler for kommunernes fastsættelse af affaldsgebyrer kan skærpes, inden der etableres et egentligt skærpet tilsyn med kommunernes overholdelse af reglerne om fastsættelse, opkrævning og kontoføring af gebyrer for affaldsordninger.

Ad nr. 3.5: Ophævelse af ordningen for blandet bolig og erhverv

KL, Københavns Kommune og Sønderborg Kommune er kritiske over for, at kommunernes mulighed for at tilbyde indsamling af genanvendeligt erhvervsaffald i ejendomme med blandet bolig og erhverv ophæves.

KL peger på, at ordningen for blandet bolig og erhverv har til formål at tage hensyn til pladsmangel i gårde og kommunernes mulighed for at reducere tung trafik i tæt bebyggede områder.

Københavns Kommune påpeger, at udlejere og ejere af blandede bolig- og erhvervsejendomme ofte stiller krav til virksomhederne om, at de skal deltage i gårdens affaldsordning, eller kun må opstille et vist antal beholdere, og at i mange tilfælde indgår disse betingelser i virksomhedernes lejekontrakt. Med øgede krav til henteordninger og skærpet fokus på mere sortering, betyder det flere affaldsbeholdere i gårdene, som der flere steder ikke er plads til, hvis virksomhederne skal have egne ordninger. Københavns Kommune er bekymret for en stor øgning af kørsel med tunge køretøjer i den tætte by.

Sønderborg Kommune vurderer, at ophævelse af ordningen er en overimplementering af Klimaplanen. Sønderborg Kommune bemærker, at undtagelsen blev indført for at tage hensyn til virksomheder beliggende i etageboliger, hvor det ikke gav mening, at der skulle være to sideløbende affaldssystemer.

Ministeriets bemærkninger:

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet bemærker, at ophævelsen af kommunernes mulighed for at tilbyde indsamling af erhvervsaffald egnet til materialenyttiggørelse vil blive erstattet af muligheden for at tilbyde affaldsindsamling til virksomheder, der producerer affald i art og mængde svarende til en husholdnings. Ministeriet vurderer, at den nye ordning vil kunne tilbydes til virksomheder i et sådan omfang, at pladsproblemer i tæt bebyggede områder vil kunne undgås.

Ministeriet vurderer, at det har været intentionen med den aftalte ordning for virksomheder, der producerer affald i art og mængde svarende til en husholdnings, at denne ville skulle erstatte den eksisterende ordning for virksomheder beliggende i blandede bolig- og erhvervsejendomme.

Ad nr. 4: Genbrugsområder

Det skal indledningsvist bemærkes, at høringsudgaven af lovforslagets § 50 f, stk. 1, ved en fejl ikke var den korrekte formulering, idet det af bestemmelsen fremgik, at miljøministeren også havde hjemmel til at fastsætte regler om "... hvem der kan aflevere genstande til genbrug og i hvilket omfang". Det var et tidligere udkast til bestemmelsen, som ved senere revision udgik, eftersom det i høringsudkastet kun var tiltænkt at borgere kunne benytte genbrugsområdet, og fordi det ikke var hensigten at fastsætte regler om omfanget af, hvilke og hvor mange genstande borgere kunne aflevere. Derfor var der ingen bemærkninger i lovforslaget til den del af bestemmelsen.

Bemærkningerne i høringsudkastet forholder sig derfor kun til bemyndigelsen til at: "Miljøministeren fastsætter regler om kommunalbestyrelsens pligt til at etablere genbrugsområder på genbrugspladser i kommunen, herunder om størrelse, indretning og drift af genbrugsområdet." Miljøministeriet skal beklage den forvirring, det kan have medført.

Det skal desuden bemærkes, at en række af høringsparterne er kommet med forslag til udvidelse af lovforslagets § 50 f til at omfatte andre affaldsforebyggelsesaktiviteter. Da

bestemmelsen omhandler genbrugsområder på genbrugspladsen konkret og ikke affaldsforebyggelse generelt, er der ikke taget stilling hertil.

Ad nr. 4.1: Generelt om reguleringen, herunder krav til genbrugsområder

Dansk Affaldsforening anbefaler, at der ikke udmøntes konkrete krav til genbrugsområderne. Dansk Affaldsforening nævner eksempelvis, at der ikke bør fastsættes regler om størrelse, indretning og drift af områderne.

KL anfører, at direkte genbrug ikke bør være et krav på alle genbrugspladser. KL anbefaler i stedet, at reglerne udformes således, at der som minimum skal være en plads i hver kommune, hvor der er pligt til at etablere genbrugsområder. KL henviser til, at genbrugspladserne er meget forskellige i kommunerne.

Københavns Kommune mener desuden, at det bør fremgå klart af lovens bemærkninger, at kommunens rolle på genbrugsområdet fremover ikke er begrænset til etablering af genbrugsområder, men at kommunen, som i dag, også kan varetage andre opgaver på affaldsforebyggelsesområdet, og gebyrfinansiere disse, hvis affaldsforebyggelsesopgaverne knytter sig til kommunens rolle som affaldsmyndighed.

Miljøministeriets bemærkninger:

Som det fremgår af lovforslaget vil Miljøministeriet i forbindelse med fastsættelse af reglerne på bekendtgørelsesniveau gå i dialog med KL og andre relevante parter om, hvorvidt kravet om at etablere et genbrugsområde skal gælde for alle genbrugspladser, eller om det eventuelt alene skal gælde for de genbrugspladser, hvor affald afleveres i flere fraktioner. Derudover fastslår bemærkningerne også, at bemyndigelsen for miljøministeren til at fastsætte regler om drift, indretning, mv. kun vil blive anvendt, hvis det vurderes hensigtsmæssigt at fastsætte retlige rammer herfor. Hjemlen i miljøbeskyttelsesloven til at fastsætte regler om benyttelsespligt angår kun de kommunale affaldsordninger. Eftersom genbrugsområde-ordningen ikke er affald, gælder benyttelsespligten ikke for genbrugsområderne.

Derudover drejer lovforslaget sig fsva. § 50 f udelukkende om etableringen af genbrugsområder på genbrugspladser og tager ikke stilling til affaldsforebyggelse generelt. Bestemmelsen i § 50 f begrænser derfor ikke kommunernes eksisterende muligheder for at varetage opgaver på affaldsforebyggelsesområdet.

Ad nr. 4.2: Virksomheders adgang til genbrugsområdet

ARC, ARGO, Dansk Affaldsforening, DI, Frederiksberg Kommune, KL, Københavns Kommune, RenoNord og Silkeborg Forsyning opfordrer til at tilpasse lovforslaget, så virksomheder får mulighed for at aflevere genbrugsgenstande i genbrugsområderne. ARGO bemærker, at mindre håndværkere vurderes at være en væsentlig kilde for genbrug af byggematerialer. Dansk Affaldsforening og KL påpeger, at det vil være vanskeligt at håndhæve, at virksomheder ikke benytter genbrugsområderne. Dansk Affaldsforening påpeger endvidere, at det vil modvirke genbrug, da alternativet for virksomheder er at komme affald/effekterne op i affaldscontainerne.

Miljøministeriet og Klima-, Energi- og Forsyningsministeriets bemærkninger:

Miljøministeriet og Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet har taget bemærkningerne til efterretning og er enige i, at også virksomheder bør have mulighed for at benytte genbrugsområdet, da det vurderes, at hensigten med initiativet i Klimaplanen ikke har været at udelukke virksomheder fra at aflevere genstande til genbrug. Miljøministeriet ændrer

således hjemlen i § 50 f, stk. 1, så miljøministeren kan fastsætte regler om, at virksomheder kan benytte genbrugsområdet, og at virksomheders adgang kan begrænses, hvis det bliver nødvendigt for at sikre et velfungerende genbrugsområde. Miljøministeren kan eksempelvis begrænse virksomheders adgang, så de kun kan aflevere genstande, der i karakter svarer til det, husholdninger vil aflevere. I forbindelse med fastsættelse af reglerne vil Miljøministeriet gå i dialog med KL og andre relevante parter om virksomheders adgang bør begrænses og i hvilket omfang.

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet vil i forlængelse heraf ændre gebyrreglerne, således at virksomheder opkræves gebyr for genbrugsområderne ved brug af genbrugspladsen. Ministeriet bemærker, at der ikke må ske krydssubsidiering mellem husholdninger og virksomheder, og at de nærmere regler herom vil blive udmøntet ved bekendtgørelse.

Ad nr. 4.3: Kommunernes kommunikation om genbrugsområder

Dansk Affaldsforening efterspørger, om Ankestyrelsens udtalelse om, at kommunerne ikke må fremme, at borgerne overdrager genbrugsgenstande til kommunen i stedet for til andre aktører på markedet for genbrugsvarer fortsat er gældende.

DI, ISOBRO og Kirkens Korshær anfører, at kommunerne bør informere borgerne om, at genbrugsgenstande også kan afleveres direkte til frivillige organisationer, genbrugsvirksomheder m.v. ISOBRO og Kirkens Korshær ønsker dette kombineret med en anbefaling om, at man primært benytter andre genbrugsaktører end det kommunale genbrugsområde.

DI ønsker en ensartet kommunikation til borgere, virksomheder og frivillige organisationer om genbrugsområder i hele landet.

APPLiA Danmark bemærker, at Ankestyrelsen har udtalt, at kommunerne ikke må forsøge at fremme, at borgerne overdrager genbrugsgenstande til kommunen i stedet for til andre aktører på markedet for genbrugsvarer.

Miljøministeriets bemærkninger:

Miljøministeriet antager, at Dansk Affaldsforening henviser til Ankestyrelsens udtalelse af 28. juni 2017 om kommuners aktiviteter på genbrugsområdet. Ankestyrelsens udtalelse vedrørte retsgrundlaget på daværende tidspunkt, hvor der ikke eksisterede en pligt for kommunerne til at etablere et genbrugsområde på genbrugspladser i kommunen, og hvor kommunerne ikke var forpligtet til at gøre genstandene tilgængelige for private aktører først. Med den foreslåede § 50 f ændres retstilstanden således, at kommunerne har samme mulighed for at oplyse brugerne af genbrugspladsen om genbrugsområdet, som kommunerne har for at oplyse brugerne om de affaldsordninger, der er på genbrugspladsen. Kommunerne vil derfor heller ikke blive forpligtet til at oplyse om alternative steder at aflevere genbrugsgenstande.

Miljøministeriet kommer ikke til at fastlægge en ensartet kommunikation om genbrugsområderne, da der med lovforslaget overlades et vist skøn til hver enkelt kommune angående størrelse, indretning mv. af genbrugsområdet, hvorfor det må være op til den enkelte kommune at tilrettelægge kommunikationen, så den bedst understøtter de lokale forhold.

Ad nr. 4.4: Producentansvar

Elretur, Applia, DI og DE mener, at det elektronikudstyr, der bliver afleveret i genbrugsområdet, omfattes af producentansvar på WEEE, og at kommunerne derfor ikke må tage imod det og afsætte det til private aktører eller sælge det i egne genbrugsbutikker. Derudover kan der ved et eventuelt videresalg ikke stilles garanti for, at produkterne lever op til gældende produktkrav.

Miljøministeriets bemærkninger:

Det er afgørende for retsstillingen, om elektronikudstyr, afleveret på en kommunes genbrugsplads, betragtes som affald eller ej. Er der tale om elektronikaffald, gælder reglerne i elektronikaffaldsbekendtgørelsen. Det betyder, at elektronikaffald fra private husholdninger, som er indleveret på kommunens indsamlingssteder, skal overdrages til producenterne. Elektronikudstyr, som afleveres til genbrug, er derimod ikke reguleret af Miljøministeriets regler, da det dermed ikke betragtes som affald. Forslaget til ny § 50 f retter sig udelukkende mod genbrugsområder på genbrugspladser og dermed ikke mod affald, og forslaget ændrer således ikke på retsstillingen for elektronikaffald.

Ad nr. 4.5: Pligt til at stille genbrugsgenstande til rådighed for private aktører

ARC mener, at det bør være muligt for kommuner og kommunale affaldsselskaber at afsætte genstande i egne forretninger uden forinden nødvendigvis at have afsøgt en eller flere alternative afsætningsmuligheder, hvis der med genstandenes økonomiske og genbrugsmæssige værdi for øje opnås en mere hensigtsmæssig afsætning lokalt.

ARI og DI anfører, at alle genstande, som kommunen modtager eller indsamler fra borgerne, bør omfattes af forpligtelsen til at give private aktører mulighed for at overtage genstandene, inden kommunen afsætter genstandene i en kommunal genbrugsbutik.

ARI giver udtryk for, at genstandene bør stilles til rådighed vederlagsfrit for private aktører.

Dansk Affaldsforening anfører, at der ikke bør udmøntes konkrete krav til afsætning af genbrugsgenstandene og opfordrer til, at reglerne i en bekendtgørelse bliver rummelige.

Folkekirkens Nødhjælp er bekymrede for, om lovforslaget vil begrænse muligheden for lokale variationer, og påpeger, at der i nogle kommuner allerede findes gode samarbejder med affaldsselskaber, og at det er vigtigt, at de gode initiativer understøttes.

DI giver udtryk for, at der bør udrulles en ensartet model i hele landet. DI henviser til, at hvis ordningerne implementeres lokalt med forskellige måder at få adgang til genbrugsgenstandene, vil det blive svært at håndtere for de private aktører. DI anfører endvidere, at der skal sikres lige vilkår for afhentning af genbrugsgenstande for virksomheder og frivillige. DI bemærker, at det vil være konkurrenceforvridende, hvis alene frivillige organisationer kan afhente produkter vederlagsfrit, og virksomheder vil skulle betale.

ISOBRO peger på, at det i lovbemærkningerne er præciseret, at tanken er, at indsamlede genbrugsgenstande skal stilles til rådighed for private og frivillige aktører, men at dette ikke er reflekteret i lovteksten, hvor der alene åbnes mulighed for, at ministeren "kan" præcisere dette i en senere bekendtgørelse. ISOBRO mener, at det skal fremgå, at ministeren skal fastsætte regler herom.

ISOBRO foretrækker, at der skabes reelle lokale partnerskaber mellem kommuner og de frivillige organisationer, og henviser til, at intentionen i den politiske aftale er mest muligt genbrug, og at de frivillige organisationer skal have førsteret.

ISOBRO påpeger, at de foreslåede bemærkninger giver kommunerne mulighed for at sortere og segmentere de indsamlede genbrugsgenstande. ISOBRO og Kirkens Korshær giver udtryk for, at dette kan skabe en frasortering af de mest værdifulde genstande, hvilket skaber en større økonomisk risiko for de private aktører. ISOBRO anbefaler, at kommunernes eventuelle sortering altid aftales lokalt med de frivillige og private genbrugsaktører.

Kirkens Korshær bemærker, at de ikke mener, at frivillige organisationer skal sidestilles med øvrige private og virksomheder, idet de grundet momsfrigørelsen ikke har lige vilkår i en budrunde med vederlag. De foreslår derfor, at ordlyden ændres til organisationer og private, samt organisationer og virksomheder.

Københavns Kommune mener, at det bør præciseres, hvorvidt afsætning af genbrugsgenstandene skal ske til markedspris. Københavns Kommune ønsker endvidere, at det skal være muligt at betale private aktører for at aftage genstande, der ville skulle til affaldsbehandling, hvis de ikke kan afsættes til genbrug.

Aalborg Universitet finder det vigtigt, at den endelige lov og dens bemærkninger i højere grad giver udtryk for og giver rammer for, at kommunerne kan få lov til at finde løsninger, der tilgodeser lokale aktørers interesser, og at loven muliggør koblinger mellem FGU (red.: Forberedende grunduddannelse) og lokale løsninger. Aalborg Universitet mener desuden, at bemærkningerne til lovforslaget anvender en for rigid opdeling mellem private og offentlige socialøkonomiske virksomheder, der kan forhindre gode og dynamiske lokale initiativer med fokus på at fremme genbrug og lokal uddannelse og beskæftigelse. Aalborg Universitet er desuden ikke enige i, at klima-, energi- og forsyningsministeren skal bemyndiges til at fastsætte regler om kommunalbestyrelsens pligt til at give private aktører mulighed for at overtage genstande, der er afleveret i genbrugsområder på genbrugspladser.

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriets bemærkninger:

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet bemærker, at det er politisk aftalt, at genbrugsgenstande, der afleveres i genbrugsområder, først skal gøres tilgængelige for private aktører, herunder frivillige organisationer og borgere. De genstande, som ikke afsættes, må kommunerne afsætte i kommunale genbrugsbutikker eller til socialøkonomiske virksomheder. Udgangspunktet er således, at genstandene skal afsættes til private aktører.

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet vurderer, at det ikke har været formålet med Klimaplanen at stille private socialøkonomiske virksomheder ringere end andre private aktører. Lovforslaget vil således ligestille private socialøkonomiske virksomheder med andre private aktører.

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet vurderer, at reglerne vedrørende kommunalbestyrelsens pligt til at give private aktører mulighed for at overtage genstandene egner sig bedst til at blive reguleret på bekendtgørelsesniveau, da denne reguleringsform giver mulighed for en løbende og effektiv tilpasning af reglerne.

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet er enig i ISOBRO's betragtning om, at det skal fremgå af § 50 f, stk. 2, at ministeren skal fastsætte regler om kommunalbestyrelsens pligt til at give private aktører mulighed for at overtage genstande, der er afleveret i genbrugsområder på genbrugspladser. Ministeriet vil derfor tilrette lovforslaget herefter.

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet bemærker, at det forventes, at kommunalbestyrelsen vil blive overladt et råderum i forhold til den lokale udmøntning af ordningen, således at der på bekendtgørelsesniveau vil blive fastsat regler, der giver

kommunalbestyrelsen mulighed for at vælge forskellige modeller for organisering af ordningen i den enkelte kommune, på den enkelte genbrugsplads og for forskellige materialestrømme. Det er således hensigten, at det skal være muligt at tage hensyn til lokale forhold i udmøntningen. Baggrunden er, at der er høj diversitet i både antal besøg, mængder og kvalitet af genstande, der modtages til genbrug på de enkelte genbrugspladser, og sammensætningen af private aktører kan variere i de enkelte kommuner.

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet bemærker, at kommunerne i den lokale udmøntning af ordningen skal sikre lige vilkår mellem frivillige organisationer og private virksomheder. Ministeriet er enig i, at ordningen ikke skal udelukke gode lokale samarbejder, men eventuelle samarbejder skal indgås, således at konkurrenceforvriddning undgås.

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet er enig i, at genstandene bør stilles til rådighed vederlagsfrit for private aktører for at undgå konkurrenceforvriddning. Ministeriet vil derfor tilrette lovforslaget herefter.

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet vurderer ikke, at det er hensigten med den politiske aftale, at frivillige organisationer skal have forsterket til genstandene. Det fremgår derimod af aftalen, at genstandene først skal gøres tilgængelige for 'private aktører, herunder frivillige organisationer og borgere'.

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet gør opmærksom på, at som udgangspunkt omfatter ordningen alene genbrugsgenstande og ikke affald. Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet mener dog, at det skal være muligt for ansatte på genbrugspladsen at tage affald op fra containeren med henblik på genbrug. I forlængelse af høringssvarene har ministeriet derfor indsat denne mulighed i lovforslaget. Det vil dog være en betingelse herfor, at kommunen giver private aktører mulighed for at overtage genstandene, inden genstanden afsættes til kommunale socialøkonomiske virksomheder eller i kommunale genbrugsbutikker.

Ad nr. 4.6: Gebyr for genbrugsområder

ARGO, Dansk Affaldsforening og KL anbefaler, at omkostningerne til genbrugsområdet finansieres som en del af genbrugspladsgebyret, i stedet for at der skal fastsættes et særskilt gebyr for ordningen for genbrugsområder. ARGO henviser til, at det bliver kunstigt og uhensigtsmæssigt, hvis der skal føres selvstændigt regnskab og opgøres et særskilt gebyr for en enkelt fraktion med særskilt andel af faste omkostninger, særskilt tidsopgørelse m.v.

ARI bemærker, at gebyret også i nogen grad bør kunne anvendes til husstandsindsamling af genbrugsgenstande. ARI nævner eksempelvis indsamling af storskrald til genbrug.

Dansk Affaldsforening anbefaler, at andre genbrugsinitiativer bør kunne finansieres som en del af gebyret for genbrugsområder. Dansk Affaldsforening mener endvidere, at det er ulogisk, at genbrugsbutikkene ikke kan finansieres over gebyret, når genbrugsområderne kan.

Københavns Kommune spørger, om indtægt fra genbrugsbutikkernes salg af genstande skal godskrives i genbrugsordningens gebyr.

Sønderborg Kommune anmoder Energistyrelsen om at udrede om lønudgifter til personalet ved genbrugsbutikker må indgå i de kommunale affaldskonti, hvis salget af genstande dækker lønudgifter for ordningen, så der ikke er udgifter til genbrugsbutikken. Sønderborg Kommune anmoder endvidere Energistyrelsen om at udrede om et eventuelt overskud fra

kommunalt drevne genbrugsbutikker må modregnes driftsomkostninger for genbrugspladserne, så borgernes gebyrer kan reduceres.

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriets bemærkninger:

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet bemærker, at det fremgår af energi-, forsynings- og klimaministerens svar af 19. juni 2018 på det daværende Energi-, Forsynings- og Klimaudvalgs spørgsmål 287 (alm. del), at idet genbrugsgenstande ikke er omfattet af definitionen af affald, kan affaldsgebyret som udgangspunkt ikke anvendes til at understøtte direkte genbrug, herunder at finansiere salg af genbrugsgenstande, der modtages på genbrugspladserne.

Formålet med indførelse af et gebyr for genbrugsområder er alene at kunne dække kommunernes udgifter forbundet med genbrugsområder på genbrugspladsen, som kommunerne med lovforslaget bliver forpligtet til at etablere. Gebyret vil f.eks. skulle dække udgifter, der må være forbundet med, at kommunalbestyrelsen opfylder sin forpligtelse til at etablere genbrugsområder på genbrugspladsen og til at give private aktører mulighed for at overtage genstande, der er afleveret i genbrugsområder på genbrugspladsen.

Gebyret vil dog ikke kunne dække udgifter forbundet med kommunale genbrugsbutikker, og et evt. overskud fra genbrugsbutikkernes salg af genstande vil ikke kunne godskrives i gebyret for genbrugsområder. Gebyret vil endvidere ikke kunne dække kommunens øvrige i genbrugsinitiativer.

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet bemærker, at der i forbindelse med den politiske aftale fra 2007 om organiseringen af affaldssektoren var enighed om, at reglerne om kommunale gebyrer for affald skulle revideres, så gennemsigtigheden blev øget. Den politiske aftale blev udmøntet ved lov nr. 513 af 12. juni 2009 om ændring af lov om miljøbeskyttelse og andre love, der trådte i kraft den 1. januar 2010. Herefter har det været et princip, at kommunalbestyrelsen skal fastsætte særskilt gebyr for hver affaldsordning, jf. miljøbeskyttelseslovens § 48, stk. 3. Hermed får borgere og virksomheder mulighed for at se, hvilken service de betaler for, når de betaler affaldsgebyrer. Dette er baggrunden for, at der er blevet lagt op til at fastsætte et særskilt gebyr for genbrugsområder. Idet der i forlængelse af høringsvarene vil blive indført en mulighed for, at ansatte på genbrugspladsen kan tage affald op fra containeren med henblik på genbrug, hvorefter genstandene vil indgå i ordningen for genbrugsområder, og da ordningen for genbrugsområder således ikke vil være snævert begrænset til genbrugsgenstande, vurderer Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet dog, at et særskilt gebyr for genbrugsområder vil være uhensigtsmæssigt. Ministeriet vil derfor tilrette lovforslaget, således at udgifter til genbrugsområder vil skulle dækkes af genbrugspladsgebyret.

For så vidt angår spørgsmålet om, hvorvidt lønudgifter for personalet ved genbrugsbutikker må indgå i de kommunale affaldskonti, bemærker Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet, at det fremgår af affaldsaktørbekendtgørelsens § 16, stk. 2, 2. pkt., at kommunalbestyrelsen efter anmodning skal kunne dokumentere fordelingen af omkostningerne på de forskellige ordninger. I forlængelse heraf er det ministeriets opfattelse, at kommunerne almindeligvis skal føre regnskab for de kommunale genbrugspladser og genbrugsbutikker på en måde, der muliggør, at kommunen kan dokumentere, at affaldsgebyret ikke anvendes til genbrugsbutikkerne, jf. også energi-, forsynings- og klimaministerens svar af 19. juni 2018 på det daværende Energi-, Forsynings- og Klimaudvalgs spørgsmål 287 (alm. del).

Ad nr. 4.7: Offentlig høring

Folkekirkens Nødhjælp bemærker, at lovforslaget lægger op til at inddrage flere private aktører end alene frivillige organisationer i udmøntningen af den lokale ordning i kommunen, og foreslår, at lovgivningen afspejler intentionen og ordlyden fra den politiske aftale. Folkekirkens Nødhjælp mener således ikke, at kommunen skal inddrage kommercielle aktører, og peger på, at det er helt nødvendigt for, at der ikke opstår unødvendig konkurrence om de samme genbrugsartikler.

ISOBRO og Kirkens Korshær foreslår, at kravet om en offentlig høring erstattes med en forpligtelse til at inddrage interesserede, frivillige organisationer og private aktører i udmøntningen. ISOBRO påpeger, at dette er tæt på formuleringen i den politiske aftale. ISOBRO bemærker endvidere, at en offentlig høring ikke er det samme som lokal dialog med de frivillige organisationer.

KL anfører endvidere, at en selvstændig offentlig høring i forbindelse med en speciel ordning vil medføre yderligere administration, der pålægges kommunerne og borgerne over gebyret.

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriets bemærkninger:

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet bemærker, at det følger af Klimaplanen, at kommunerne forpligtes til at inddrage de frivillige organisationer i den lokale kommunale udmøntning af initiativet.

Det følger af lovforslagets § 50 f, stk. 2, 2. pkt., at klima-, energi- og forsyningsministeren fastsætter regler om inddragelse af offentligheden i den lokale udmøntning af ordningen, herunder om udelukkende digital annoncering.

Det forventes, at der i stigende grad vil komme flere og flere aktører på genbrugsområdet, hvorfor Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet vurderer, at offentligheden bør inddrages bredt i den lokale udmøntning, således at det sikres, at frivillige organisationer bliver hørt, men også at borgere og private virksomheder, som kan have interesse i at genbruge genstandene, får mulighed for at udtale sig om ordningen.

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet bemærker, at de nærmere regler om inddragelse af offentligheden, herunder om omfanget heraf, vil blive fastsat på bekendtgørelsesniveau.

Ad nr. 4.8: Konkurrence mellem kommuner og private aktører på genbrugsområdet

Dansk Erhverv mener ikke, at kommunerne skal kunne afsætte genstande i egne genbrugsbutikker, efter genstandene har været gjort tilgængelige for private aktører. Dansk Erhverv påpeger endvidere, at de kommunale genbrugsbutikker skader konkurrencen for en række private aktører, som de kollektive ordninger, velgørenhedsorganisationer og privatejede genbrugsbutikker.

Folkekirkens Nødhjælp bemærker, at kommuner ikke bør undermindre velfungerende private løsninger. Folkekirkens Nødhjælp peger på, at når de ser kommunen aktivt invitere borgerne til at aflevere deres genbrugsgenstande i genbrugsområder og storskraldsordninger, fremfor til de eksisterende genbrugsbutikker, der er drevet af frivillige organisationer, overføres genbrugsressourcer fra et velfungerende genbrugsmarked til kommunen, og at dette hverken er til gavn for miljøet eller økonomien, da kommunale genbrugsbutikker hverken har kompetence eller kommercielt incitament til at prissætte genbrugsartikler korrekt, sikre maksimalt videresalg til genbrug og dermed minimere andelen, der bliver til affald.

Røde Kors opfordrer til, at den humanitære branches genbrugsaktivitet får en større rolle i lovforslaget. Røde Kors henviser til, at de i de seneste år har oplevet en form for konkurrencepres fra den kommunale sektor på genbrugsområdet, hvilket potentielt kan underminere mulighederne for det store potentiale, der fortsat findes for at øge genanvendelsen af direkte genbrug i Danmark.

ISOBRO bemærker, at i 6 kommuner, hvor der er blevet oprettet kommunale genbrugsbutikker, har frivillige organisationer oplevet et fald i omsætning, og ISOBRO estimerer, at lovforslaget vil medføre en varig sænkning af frivillige butikkers omsætning på ca. 77 mio. kr. årligt.

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriets bemærkninger:

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet bemærker, at Ankestyrelsen i sin udtalelse af 28. juni 2017 om kommuners aktiviteter på genbrugsområdet anfører, at kommuner er berettigede til at tage imod genbrugsgenstande, herunder elektrisk og elektronisk udstyr, når det sker som en naturlig afrunding af kommunens opgaver på affaldsområdet, herunder opgaven med at forebygge affald. Det er i forlængelse heraf Ankestyrelsens opfattelse, at kommuner kan sælge genstandene til private og erhvervsdrivende under en række betingelser, herunder at salg sker med henblik på, at genstandene genbruges, og at salget skal ske til markedspris.

Formålet med Klimaplanen er ikke at forhindre kommuner i at drive genbrugsbutikker inden for rammerne af gældende ret.

Hensigten med Klimaplanens initiativ om genbrugsområder er at styrke den cirkulære økonomi ved at forpligte kommunerne til at stille et område til rådighed, så borgere har mulighed for at aflevere genstande til genbrug. Det forventes, at dette vil øge mængden af genstande til genbrug. Det er også aftalt med Klimaplanen, at private aktører skal have adgang til genstandene. Genstande, der afleveres i genbrugsområderne, skal således først gøres tilgængelige for private aktører, herunder frivillige organisationer og borgere, og det er alene de genstande, som ikke afsættes til private, som kommunerne må afsætte i kommunale genbrugsbutikker eller til kommunale socialøkonomiske virksomheder. På denne måde understøttes de private initiativer, og konkurrencen mellem kommunale genbrugsbutikker og frivillige organisationer og private virksomheder vedrørende salg af genbrugsgenstande mindskes, hvilket skal forhindre, at private aktører opnår tab i omsætning som følge af oprettelse af kommunale genbrugsbutikker.

Ad nr. 5: Dispensationsordning

Ad nr. 5.1: Formålet med dispensationsordningen

KL, Københavns Kommune og Dansk Affaldsforening er af den opfattelse, at dispensationsmuligheden i praksis er gjort så besværlig, at hverken offentlige eller private vil have nogle incitament til at gå med i ordningen. Dansk Affaldsforening anbefaler derfor, at Energistyrelsen straks går i dialog med de relevante parter, så der kan etableres en dispensationsordning, der giver såvel private som offentlige incitament til at indgå i et partnerskab.

KL finder det uhensigtsmæssigt, at ordningen vil forhindre, at kommunerne i praksis får mulighed for fremadrettet at deltage i affaldsbehandling – også i tilfælde, hvor det kunne understøtte lokale cirkulære løsninger og den danske genanvendelsessektor generelt.

KL bemærker, at forslaget virker som favorisering af private virksomheder, som i første omgang ikke vil løfte opgaven og bære risikoen, men efterfølgende vil deltage, hvis det offentlige bærer en stor del af risikoen.

Ministeriets bemærkninger:

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet bemærker, at formålet med lovforslaget er, at kommunerne fremadrettet ikke skal deltage i behandlingen af affald egnet til materialenyttiggørelse.

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet vurderer, at der allerede i dag er et velfungerende privat marked, der kan håndtere opgaven, og at der vil være interesse på det private marked for at varetage opgaven. Det private marked håndterer allerede i dag ca. 95 pct. af erhvervsaffald egnet til materialenyttiggørelse, og en evaluering af konkurrenceudsættelsen af erhvervsaffald egnet til materialenyttiggørelse har vist, at det private marked kan håndtere opgaven. Ministeriet har endvidere overvejet, om der kan opstå en situation, hvor der ikke kan findes en private aktør, der vil indgå i et partnerskab med en kommune, der har fået dispensation. Ministeriet vurderer dog ikke, at der ikke vil kunne findes en privat aktør, der er interesseret i at indgå i et samarbejde med en kommune om opgaven. I den forbindelse lægger ministeriet vægt på, at det vurderes, at der er interesse på det private marked for at varetage opgaven med behandling af affald egnet til materialenyttiggørelse.

Ad nr. 5.2: Dispensationsordningens varighed

KL bemærker, at såfremt der ikke findes relevante private købere af det kommunale behandlingsanlæg, vil tidsbegrænsningen kunne medføre store økonomiske tab for den kommune, der må lukke sit behandlingsanlæg, der kan sælges til en privat aktør.

Københavns Kommune bemærker, at såfremt der ikke findes relevante private købere af det kommunale behandlingsanlæg, vil tidsbegrænsningen kunne medføre store økonomiske tab for den kommune, som må lukke sit behandlingsanlæg, der kan sælges til en privat aktør. Københavns Kommune foreslår, at kommuner, der ikke kan sælge behandlingsanlæg pr. skæringsdatoen, får mulighed for at fortsætte som ejere af anlægget, indtil anlægget er udtjent eller en privat køber melder sig på banen.

Ministeriets bemærkninger:

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet bemærker, at dispensationsordningen i modsætning til overgangsordningen ikke er tidsbegrænset.

Ad nr. 5.3: Udbudskrav og markedsundersøgelse

ARI og DI fremfører, at Forsyningstilsynet bør sammenstille den foretagne markedsundersøgelse med det foretagne udbud forud for, at der gives dispensation til etablering af et offentligt privat selskab til at byde i den efterfølgende udbudsrunde. Hvis inputtet fra markedsundersøgelsen ikke har fundet rimelig anvendelse ved udformningen af udbuddet, bør dispensation afvises.

DI anbefaler, at dispensationsmuligheden i selve lovforslaget konkretiseres, så det er tydeligt, at det handler om de tilfælde, hvor der ikke er private aktører, der byder ind på håndtering af en affaldsfraktion.

Dansk Erhverv bemærker, at kommunerne også skal have mulighed for at søge dispensation til at udbyde og deltage i et offentlig/privat selskab, såfremt der ikke er private aktører, der byder på opgaven. Her er det afgørende vigtigt, at kommunerne sikrer fuld transparens og ensretning af de kravsspecifikationer, som eventuelle udbud baseres på. De private aktører skal sikres et objektivt sammenligningsgrundlag for at udarbejde tilbud.

Danaffald, DTL og Danske Vognmænd skriver, at det er vigtigt at undgå, at kommunerne kan formulere prohibitive udbudskrav, som vil udelukke private aktører fra at byde, eller kan diskvalificere deres bud på et urimeligt grundlag.

Sønderborg Forsyning ønsker, at Energistyrelsen sikrer, at lovforslaget udelukker kommunale investeringer i kommende sorterings- og behandlingsanlæg for affaldstyper, hvor der allerede er eksisterende kapacitet inden for EU.

Sønderborg Kommune mener også, at undtagelserne i reguleringen synes for åbne i forhold til lovgivningens formål om at liberalisere sorterings- og behandlingsanlæggene. Det bør undersøges om dispensationsmulighederne og undtagelsen i forhold til udbudslovgivningen bliver en bagdør, der gør det muligt, at sikre investering i nye danske sorterings- og/eller behandlingsanlæg, fordi investeringen kan binde kommunalt affald i 5 til 8 år og finansieringen kan ske med kommunale lån under kommunegarantien.

Ministeriets bemærkninger:

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet bemærker, at det udtrykkeligt fremgår af lovforslaget, at kommuner kun kan gives dispensation til at deltage i selskaber, herunder anlæg, som behandler affald egnet til materialenyttiggørelse, hvis kommunalbestyrelsen ikke har modtaget antagelige ansøgninger eller tilbud i forbindelse med en udbudsprocedure efter udbudslovens regler for tildeling af offentlige kontrakter.

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet bemærker, at det i bemærkningerne til lovforslaget er præciseret, at Forsyningstilsynet kun kan meddele dispensation, hvis det kan dokumenteres, at der er foretaget en markedsundersøgelse. Markedsundersøgelsen skal have været egnet til at sikre kendskab til markedet forud for udbuddet, således at kommunen på oplyst grundlag har kunne udforme udbuddet med henblik på at opnå interesse på det private marked.

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet bemærker, at de kommunale udbud vil være omfattet af reglerne i udbudsloven. Udbudslovens generelle principper, der bl.a. forbyder, at et offentligt udbud udformes med det formål at udelukke det fra udbudslovens anvendelsesområde eller kunstigt begrænse konkurrencen, ved at udbuddet udformes med hensigt til uretmæssigt at favorisere en enkelt eller visse økonomiske aktører eller stille den eller dem mindre gunstigt, vil dermed finde anvendelse. Ministeriet har ikke fundet anledning til at skærpe kravene til kommunernes udbud af opgaver med behandling af affald egnet til materialenyttiggørelse omfattet af en kommunal affaldsordning i forhold til udbudslovens regler.

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet bemærker, at betingelserne om indledende markedsundersøgelse og at opgaven mindst én gang skal have været forsøgt udbudt, har til formål at sikre, at en dispensation kun bliver relevant i de tilfælde, der viser sig ikke at være eksisterende behandlingskapacitet på markedet i EU. Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet bemærker, at et vilkår for en dispensation til kommunen, er at

kommunen genudbyder opgaven på samme vilkår. Dette har til formål at sikre, at dispensationsordningen ikke bliver en bagdør til nye kommunale investeringer i behandlingsanlæg, idet markedet vil have haft mulighed for at påtage sig opgaven inden kommunen kan få meddelt dispensation.

Ad nr. 6: Overgangsordning

Ad nr. 6.1: Generelt om overgangsordningen

ARI og DI mener, at det er meget positivt, at kommunale anlæg, der skal fortsætte i overgangsperioden skal anmeldes til og godkendes af Forsyningstilsynet. Det vil skabe et overblik over de fortsættende aktiviteter. Det er også positivt, at de skal udskilles i aktie- eller anpartsselskaber og drives efter de almindelige regler herfor, samt at de skal drives kommercielt og derfor ikke er underlagt hvile i sig selv reglerne. ARI og DI mener derudover, at det bør præciseres i bemærkningerne, at selskabets økonomi dermed også er flyttet ud af gebyrområdet og over til skatteområdet i kommunen.

ITD har forståelse for den foreslåede overgangsordning på 5 år, og mener, at kommunerne hurtigst muligt skal stoppe med at behandle genanvendeligt erhvervsaffald.

Dansk Erhverv mener, at der er behov for at konkretisere rammerne for affaldshåndteringen yderligere, så der skabes vished for aktørerne i affaldssektoren om mulighederne i fremtiden. Der er stadig en række gråzoner, hvor en videre udmøntning er nødvendig. Det gælder især kommunernes beføjelser ift. affaldshåndteringen i overgangsperioden frem mod 1. januar 2024, men også derefter hvor der er behov for klare rammevilkår, beføjelser og muligheder for de forskellige aktører. Det vil også gøre tilsynsopgaven mindre kompleks.

Ministeriets bemærkninger:

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet bemærker, at det af lovforslagets bemærkninger fremgår, at aktiviteter forbundet med behandling af affald egnet til materialenyttiggørelse omfattet af en kommunal affaldsordning i forbindelse med selskabsgørelsen vil blive udskilt fra den kommunale forvaltning. Ministeriet bekræfter, at selskabets økonomi vil være omfattet af skatteområdet i kommunen.

Ad nr. 6.2: Levering af service- og administrationsydelser

Dansk Erhverv, mener, at hvis en kommune beslutter sig for at levere service- og administrationsydelser til deres udskilte affaldsselskaber på markedsvilkår, så bør disse service- og administrationsydelser også tilbydes på samme vilkår til private aktører.

Ministeriets bemærkninger:

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet bemærker, at lovforslaget har ikke til formål, at regulere kommunernes muligheder for generelt at udbyde service- og administrationsydelser på det private marked. Kommunens aktiviteter forbundet med behandling af affald egnet til materialenyttiggørelse vil, så længe disse foregår som del af den kommunale forvaltning, kunne trække på de kommunale systemer, udstyr, grunde, bygninger mv. Efter selskabsgørelsen må kommunen som udgangspunkt ikke levere service- og administrationsydelser til selskabet. Da der er tale om et selskab, der bliver udskilt fra kommunen i en overgangsperiode, har ministeriet fundet det hensigtsmæssigt at give kommunerne mulighed for at tilbyde, at selskabet fortsat kan benytte sig af disse service- og administrationsydelser, hvis selskabet ønsker at købe dem til markedsmæssige priser og

vilkår. Ministeriet vurderer, at dette ikke vil påvirke konkurrencen på markedet, men at det vil bidrage til en mere fleksibel proces for selskabsførelsen. Ministeriet har ikke fundet anledning til at udvide kommunernes mulighed for at tilbyde sådanne service og administrationsydelser yderligere.

Ad nr. 7: Kommunale anlæg med dispensation til behandling af erhvervsaffald

ARI og DI undrer sig over, at der skulle være behov for at give eksisterende kommunale anlæg, der modtager erhvervsaffald, yderligere dispensation til at fortsætte. Disse anlæg burde for længst være afskrevet. Materiellet har typisk en afskrivningsperiode på 6-8 år og dispensationerne ifølge affaldsforliget i 2007 burde således være ophørt senest 2017.

DI mener, at det bør præciseres, at disse anlæg skal organiseres i et særskilt aktie- eller anpartsselskab, da det fysiske anlæg behandler begge typer affald. At give mulighed for, at det samme fysiske anlæg både indgår som aktiv i et udskilt selskab og som aktiv i et løst organiseret område alene underlagt krav om særskilte regnskaber for dele af driften, giver ingen mening og skaber et bureaukratisk mareridt i forhold til kontrol. Såfremt der er anlæg og materiel, som alene håndterer erhvervsaffald modtaget under dispensation behøver disse ikke udskilles i selvstændige selskaber, da de allerede er undergivet regler om selvstændig regnskabsafklæggelse m.v. Det er dog afgørende, at aktiviteterne holdes adskilt fra andre aktiviteter, der finansieres på anden vis.

Ministeriets bemærkninger:

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet vurderer, at de resterende kommunale behandlingsanlæg i ordningen i langt overvejende grad er afskrevne og har meget lidt gæld. I lyset af, at det var hensigten med konkurrenceudsættelsen af det genanvendelige erhvervsaffald, at kommunale behandlingsanlæg ikke længere skal behandle erhvervsaffald egnet til materialenyttiggørelse, vurderes det på den baggrund at være hensigtsmæssigt at fastsætte en slutdato for godkendelsesordningen. Det er dog ud fra en værdispildsbetragtning aftalt i Klimaplanen, at slutdatoen for disse anlæg er fastsat til 1. januar 2027.

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet bemærker, at det er præciseret, at de kommunale anlæg, der er godkendte til at behandle erhvervsaffald egnet til materialenyttiggørelse, ikke vil være omfattet af overgangsordningen for affald egnet til materialenyttiggørelse omfattet af en kommunal affaldsordning. Aktiviteterne vil således heller ikke være omfattet af kravet om udskillelse i særskilte aktie- eller anpartsselskaber efter den foreslåede § 49 h, stk. 1. Kommunerne vil dog ikke være forhindret i at udskille aktiviteterne i det samme selskab, som varetager behandlingen af affald egnet til materialenyttiggørelse omfattet af en kommunal affaldsordning, så længe vilkårene for driften, herunder krav om særskilte regnskaber, overholdes.

Ad nr. 7.1: Eksisterende dispensationer

BOFA forstår lovforslaget således, at de hidtidige godkendelser/dispensationer ophører i 2027. Samtidig forstår BOFA dog lovforslaget således, at BOFA fra lovforslagets ikrafttræden ikke længere vil have behov for den meddelte dispensation, da BOFA nu med lovforslagets § 49 b, stk. 3, nr. 1, får hjemmel til at deltage i aktiviteter forbundet med behandling af affald egnet til materialenyttiggørelse.

Ministeriets bemærkninger:

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet bekræfter, at det er korrekt forstået.

Ad nr. 8: Jord

ARI, DI Miljøsektionen og ITD bemærker alle i deres høringssvar, at der, jf. Klimaplanen arbejdes med en konkurrenceudsættelse af jord, hvor kommunernes anvisningsret og pligt for jord, som er affald, ophæves, så virksomheder frit kan vælge, hvor de afleverer jord, og at de ser frem til de videre drøftelser.

Ministeriets bemærkninger:

Et af initiativerne i Klimaplan for en grøn affaldssektor og cirkulær økonomi af 16. juni 2020 er, at der arbejdes for at ophæve kommunernes anvisningsret og pligt for jord samt udfase kommunale jordbehandlingsanlæg. Initiativet lyder:

- *Der arbejdes for en løsning, hvor kommunernes anvisningsret- og pligt for jord, som er affald, ophæves, så virksomheder frit kan vælge, hvor de afleverer jord. Samtidigt udfases kommunale jordbehandlingsanlæg på sigt efter en rimelig overgangsperiode, der bl.a. tager hensyn til kommunale investeringer. Regler om bortskaffelse og anvendelse af forurenede jord opretholdes, så der fortsat skal ske anmeldelse af jordflytninger.*

Klima- Energi- og Forsyningsministeriet vil inddrage parterne i den videre udmøntning af initiativet.

Ad nr. 9: Indsamling af forbrændingseget affald

Ad nr. 9.1: Overordnede bemærkninger

ARI, DI, Danaffald og ITD bakker op om at ophæve virksomheders benyttelsespligt til kommunale indsamlingsordninger for forbrændingseget erhvervsaffald, da det betyder, at affaldsproducerende virksomheder vil kunne benytte sig af én affaldsindsamler både til det genanvendelige affald og til det affald, der skal til forbrænding.

ITD finder det beklageligt, at der ikke er tale om en fuldt ud konkurrenceudsættelse af det forbrændingsegnet affald, men blot muligheden for at vælge en privat aktør til. ITD mener derfor også, at kommunens egne virksomheder og institutioner også skal kunne benytte private indsamlingsordninger af affald til forbrænding.

Ministeriets bemærkninger:

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet bemærker, at det i Klimaplanen er aftalt, at virksomheder fremover skal kunne benytte private indsamlingsordninger for affald til forbrænding. Således kan virksomheder fremadrettet samle deres affaldsindsamling hos én aktør. Ministeriet bemærker, at lovforslaget ikke begrænser kommunens egne virksomheder og institutioners mulighed for at vælge en privat indsamler.

Ad nr. 9.2: Affaldsdatasystemet

ITD opfordrer til at det gøres tydeligt, at indsamlingsvirksomheden også skal indberette data til Affaldsdatasystemet. Ved overtagelse af ansvaret for forbrændingseget erhvervsaffald bør der stilles krav om, at mindst én person med ledelsesansvar for indsamlingen i

indsamlervirksomheden kan forestå indberetning af data og miljømæssig forsvarlig håndtering af affald.

Ministeriets bemærkninger:

Klima-, Energi- og Forsyningsministeren bemærker, at det af lovforslaget fremgår, at affaldsproducerende virksomheder vil kunne overdrage ansvaret for håndtering af både erhvervsaffald egnet til materialenyttiggørelse og af forbrændingsegnet affald og indberetning af data til en tilmeldt og godkendt indsamlingsvirksomhed. Det følger heraf, at reglerne om indberetning af data til affaldsdatasystemet, vil finde anvendelse.

Ad nr. 9.3: Definition af forbrændingsegnet affald

DI, og ARI mener, at det skal være tydeligt, at forbrændingsegnet affald fra erhverv omfatter alt affald, der sendes til forbrænding, hvad end det defineres som restaffald eller som tidligere benævnt dagrenovation eller forbrændingsegnet affald. ARI bemærker, at formålet om, at virksomheden kan nøjes med en affaldsindsamler ikke kan opnås, såfremt ikke alt forbrændingsegnet affald er omfattet.

Ministeriets bemærkninger:

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet vurderer, at betegnelsen "affald til forbrænding" i aftalen må forstås i overensstemmelse med definitionen "forbrændingsegnet affald" i den gældende regulering.

Klima-, Energi- og Forsyningsministeren bemærker, at det fremgår af lovforslaget, at ministeren bemyndiges til at fastsætte regler om, at affaldsproducerende virksomheder vil kunne overdrage ansvaret for håndtering af forbrændingsegnet affald til en tilmeldt og godkendt indsamlingsvirksomhed. Reglerne vil blive fastsat i affaldsaktør- og affaldsregisterbekendtgørelsen, hvor forbrændingsegnet affald er defineret som i affaldsbekendtgørelsen. Af affaldsbekendtgørelsen fremgår det, § 3, nr. 19, at forbrændingsegnet affald er defineret som "affald, som ikke er egnet til materialenyttiggørelse, og som kan destrueres ved forbrænding, uden at forbrænding heraf giver anledning til udledning af forurenende stoffer i uacceptabelt omfang.

Forbrændingsegnet affald omfatter ikke:

- a) Affald, som det efter lovgivningen er forbudt at forbrænde.*
- b) Affald, der efter lovgivningen, herunder et regulativ vedtaget af kommunalbestyrelsen, skal indsamles eller anvises til materialenyttiggørelse eller anden behandling, herunder deponering eller som konkret anvises til materialenyttiggørelse eller anden behandling, herunder deponering."*

Der vil ikke blive ændret på affaldsaktør- og affaldsregisterbekendtgørelsens henvisninger til definitionen af forbrændingsegnet affald i affaldsbekendtgørelsen.

Ad. nr. 9.4: Godkendte indsamleres håndtering af affald

ARI og DI mener, at det bør gøres klart, at omlastning, frasortering af genanvendelige materialer og neddeling, i det omfang det er nødvendigt for at leve op til kriterierne for aflevering af affaldet til forbrænding, er omfattet af den håndtering, som de godkendte indsamlere af forbrændingsegnet affald må stå for.

Ministeriets bemærkninger:

Klima-, Energi- og Forsyningsministeren bemærker, at nærværende lovforslag ikke ændrer på kommunernes anvisningsret. Kommunerne vil derfor fortsat kunne etablere anvisningsordninger, hvor affald anvises til forbehandling, herunder omlastning, frasortering af genanvendelige materialer og neddeling. Det vil indtil videre fortsat være muligt at fastsætte benyttelsespligt for sådanne ordninger, og indsamlingsvirksomheder vil overtage de affaldsproducerende virksomheders forpligtelse til at følge anvisningsordningen. Det er dog aftalt med Klimaplanen, at anvisningsretten vil skulle ophæves i forbindelse med udmøntningen af Klimaplanens initiativ 5 om mindre forbrænding og import af affald til forbrænding. De nærmere regler for indsamlingsvirksomhedernes håndtering af affaldet, vil blive fastsat i bekendtgørelse.

Ad nr. 9.5: Afgrænsning på tværs af affaldstyper

DI og ARI mener, at det ville have været naturligt at fastholde en afgrænsning til art og mængde på tværs af affaldstyper, da det dermed ville blive entydigt, at kommunerne alene kan stille ordninger til rådighed for de helt små virksomheder.

Ministeriets bemærkninger:

Klima-, Energi-, og Forsyningsministeriet bemærker, at det ikke med Klimaplanens initiativ 4 om en stærk genanvendelsessektor er aftalt at begrænse kommunernes muligheder for at tilbyde indsamlings- og anvisningsordninger for forbrændingsegnet erhvervsaffald. Af hensyn til at undgå konkurrenceforvridning, er det besluttet, at der stilles krav om markedspriser for visse kommunale indsamlingsordninger, der tilbydes virksomheder. Der henvises til pkt. 3.2 om markedspriser for kommunale ordninger.

Ad nr. 9.6: Ophævelse af anvisningsretten

Danaffald foreslår, at kommunernes anvisningsret til virksomhedernes forbrændingsegnete affald samtidig ophæves, så affaldsindsamleren selv kan vælge, hvor affaldet skal forbrændes og på den måde understøtte udviklingen mod en mere effektiv og markedsorienteret forbrændingssektor.

Ministeriets bemærkninger:

Klima-, Energi-, og Forsyningsministeriet bemærker, at det i Klimaplanens initiativ 5 om mindre forbrænding og import af affald til forbrænding er aftalt, at kommunernes anvisningsret skal ophæves. Spørgsmålet vil derfor blive håndteret i forbindelse med udmøntningen af klimaplanens initiativ 5.

Ad nr. 9.7: Kommunernes mulighed for at stille krav til virksomhedernes håndtering af restaffald

Dansk Affaldsforening mener, at det er uproblematisk at ophæve muligheden for at pålægge virksomheder benyttelsespligt til en kommunal indsamlingsordning for forbrændingsegnet affald, da de fleste kommuner allerede giver frit valg for virksomhederne, hvis de overhovedet tilbyder en indsamlingsordning for forbrændingsegnet erhvervsaffald.

KL vurderer, at relativt få kommuner i dag stiller krav om benyttelsespligt for kommunal ordning for restaffald (Aalborg og København).

Dansk Affaldsforening ser gerne, at det fremgår af lovforslagets bemærkninger, at der ikke ændres på kommunernes mulighed for at stille krav til, hvorvidt virksomhederne må håndtere deres husholdningslignende restaffald sammen med deres forbrændingsegnede affald eller ej.

Ministeriets bemærkninger:

Klima-, Energi-, og Forsyningsministeriet bemærker, at der ikke er ændret på gældende ret ift. kommunernes mulighed for at stille krav til hvorvidt virksomhederne må håndtere deres husholdningslignende restaffald sammen med deres forbrændingsegnede affald eller ej.

Ad nr. 10: Skærpet økonomisk tilsyn

Ad nr. 10.1: Tilsynets betydning for affaldsgebyret

3F er bekymrede over, at affaldsgebyrerne stiger meget mere end det som partierne bag klimaftalen har lagt til grund for aftalen.

BL påpeger, at ændringerne ikke bør medføre højere affaldsgebyrer for landets borgere, uanset hvor de bor.

Dansk Affaldsforening anbefaler, at det af lovforslaget fremgår, hvor meget man regner med, at Forsyningstilsynet årligt skal bruge af borgernes gebyrpenge for at løse sine opgaver. Det bemærkes, at kommunerne er tildelt en væsentlig rolle i at fremme den cirkulære økonomi og grønne omstilling for så vidt angår borgernes affald. Det kræver fokus på blandt andet miljø, klima, kvalitet i genanvendelsen, affaldsforebyggelse, genbrug og anlæg der påvirker miljøet mindst muligt. Det vil være problematisk for denne indsats, hvis kommunerne skal bruge en masse ressourcer og gebyrpenge på at "kæmpe" med Forsyningstilsynet, hvis primære fokus er økonomi.

Frederiksberg Kommune finder det betænkeligt, at udgifterne til et tilsyn gebyrfinansieres, når der fra statslig side er udmeldt en forventning om, at ændringerne i kommunens affaldsordninger, som følge af øgede statslige krav på sigt skal være udgiftsneutrale.

KL påpeger, at omkostningerne til opgaven ikke er estimeret, men at de vurderer, at en omfattende opgave må formodes at medføre betydelige omkostninger både for kommuner, affaldsselskaber og Forsyningstilsynet. KL spørger hvad forslaget betyder for borgernes affaldsgebyr.

Københavns Kommune påpeger, at gebyrfinansiering af tilsynet medfører øget affaldsgebyr for husholdningerne.

Ministeriets bemærkninger:

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet bemærker, at indførelsen af et skærpet økonomisk tilsyn har til formål at sikre gennemsigtighed, lige konkurrencevilkår og effektive priser i affaldssektoren. Det skærpede økonomiske tilsyn forventes isoleret set at betyde en meromkostning for kommunerne. Denne meromkostning for kommunerne vil husholdninger og virksomheder skulle betale via det kommunale affaldsgebyr for husholdninger og de priser kommunerne opkræver virksomheder for kommunal indsamling og behandling af erhvervsaffald. Meromkostningerne forventes at medføre en gebyrstigning for en gennemsnitlig husstand på ca. 3 kr. i 2022 og 2023. For virksomheder vil stigningen også være beskedent, men det er vanskeligt at komme med et præcist skøn.

Samlet set forventes lovforslaget dog på sigt at medføre et lavere affaldsgebyr som følge af en mere effektiv behandling af affald egnet til materialenyttiggørelse. Det forventes at ske på baggrund af øget adgang til affaldet for private virksomheder, så der kan opnås stordriftsfordele, mere effektive anlæg, øget teknologiudvikling.

Ad nr. 10.2: Præcisering af Forsyningstilsynets opgaver

Dansk Affaldsforening anbefaler, at Forsyningstilsynet ikke selv fastlægger sine opgaver, herunder selv bestemmer, hvor mange penge der skal opkræves hos borgerne, og at lovforslaget indeholder relativt præcise beskrivelse af Forsyningstilsynets opgaver, herunder formålet med de enkelte opgaver og hvilke resultater de forventer at give – fx mere, bedre eller billigere affaldshåndtering.

3F mener, at Forsyningstilsynets primære rolle bør beskrives lidt nærmere og konkret.

Forsyningstilsynet vurderer, at der er række uklarheder ift. overgangsordningen, dispensationsordningen samt fritvalgsordningerne for henholdsvis genanvendeligt erhvervsaffald og forbrændingseget affald og at der er behov for præciseringer. De vurderer yderligere, at lovforslagets nye bestemmelser rejser en række spørgsmål i forhold miljøbeskyttelseslovens gældende bestemmelser herunder bestemmelser om straf.

Ministeriets bemærkninger:

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet bemærker, at det med lovforslaget foreslås, at der indføres en række konkrete tilsynsopgaver med ordninger på området for indsamling og behandling af affald egnet til materialenyttiggørelse, samt det foreslås at indføre tiltag, der vil være mere bredt forankret i sektoren, herunder tiltag der skal øge transparens og overvågning af det kommunale affaldsgebyr.

På baggrund af høringen har ministeriet i bemærkningerne til lovforslaget præciseret, at det i medfør af § 47, stk. 1, i kommunestyrelsesloven følger, at tilsynet med kommunerne og kommunale fællesskaber varetages af Ankestyrelsen med Indenrigs- og Boligministeriet som overordnet tilsynsmyndighed, jf. kommunestyrelsesloven § 53. Dermed vil Ankestyrelsen fortsat være tilsynsmyndighed, hvor det ikke fremgår udtrykkeligt af loven eller i regler udstedt i medfør af loven, at et tilsyn med kommunerne og kommunale fællesskaber skal varetages af Forsyningstilsynet. Det vil eksempelvis indtil videre fortsat være Ankestyrelsen, der fører tilsyn med kommunernes overholdelse af reglerne om fastsættelse, opkrævning og kontoføring af gebyrer for affaldsordninger. Forsyningstilsynets opgaver fastsættes i loven eller regler udstedt i medfør heraf og ikke af Forsyningstilsynet selv. Forsyningstilsynet fastsætter selv nærmere regler om betaling og opkrævning af gebyr, men der er aftalt en gebyrramme, der sætter et loft for, hvor mange penge Forsyningstilsynet kan opkræve i gebyrer. Forsyningstilsynet er bevilget en ramme for afgiftsopkrævninger over affaldsgebyret på 8,0 mio. kr. i 2022 og 8,2 mio. kr. i 2023. Dette forventes at medføre en gebyrstigning for en gennemsnitlig husstand på ca. 3 kr. i 2022 og 2023. For virksomheder vil stigningen også være beskedent, men det er vanskeligt at komme med et præcist skøn.

På baggrund af høringen har Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet vurderet, at miljøbeskyttelseslovens kapitel 9, 9 a og 10 om Tilsyn, Miljøskade og Administrative bestemmelser ikke skal finde anvendelse på Forsyningstilsynets afgørelser. Ministeriet vurderer, at disse bestemmelser er udformet med henblik på det tilsyn, der føres af kommunalbestyrelsen og i enkelte tilfælde ministeren, og derfor bør disse bestemmelser ikke finde anvendelse ved Forsyningstilsynets tilsyn. Da kapitel 9, 9a og 10 ikke gælder for

Forsyningstilsynet, er der i stedet fastsat konkrete bestemmelser i miljøbeskyttelsesloven, der alene gælder for Forsyningstilsynet tilsyn med affaldssektoren. Disse bestemmelser svarer så vidt muligt til de bestemmelser, der regulerer Forsyningstilsynet i den øvrige sektorlovgivning.

Derudover vurderer ministeriet, at miljøbeskyttelseslovens regler om straf for manglende efterkommelse af påbud, ikke skal finde anvendelse for de påbud, Forsyningstilsynet meddeler kommunalbestyrelsen. Derimod foreslås det, at hvis en kommune eller et kommunalt fællesskab ikke efterkommer Forsyningstilsynets påbud meddelt i henhold til denne lov eller regler udstedt i medfør heraf, vil dette skulle kunne påses af Ankestyrelsen, som led i Ankestyrelsens tilsyn med kommunerne i henhold til lov om kommunernes styrelse. Forsyningstilsynet har i sådanne tilfælde mulighed for, i overensstemmelse med gældende regler, at rette henvendelse til Ankestyrelsen, der, hvis mindre indgribende foranstaltninger ikke er tilstrækkelige, i sidste instans vil kunne fastsætte tvangsbøder til de ansvarlige medlemmer af kommunalbestyrelsen i medfør af § 50 b i lov om kommunernes styrelse. Den eksisterende bestemmelse i miljøbeskyttelseslovens § 110, stk. 1, nr. 2, om straf for manglende efterkommelse af påbud, vil derimod finde anvendelse, i de tilfælde Forsyningstilsynet meddeler påbud til andre end kommunalbestyrelsen.

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet har på baggrund af høringen præciseret, hvornår Forsyningstilsynet har en tilsynskompetence, og hvad der ligger i denne. Det er eksempelvis i relation til den række af forpligtelser, der pålægges en kommune, der deltager i dispensationsordningen, præciseret, at Forsyningstilsynet af egen drift eller på grundlag af en klage skal føre tilsyn med overholdelse af vilkår for dispensationen og har mulighed for at give påbud om, at manglende overholdelse af vilkår for dispensationen bringes i orden straks eller inden en nærmere angivet frist. Det er præciseret, at der vil blive fastsat regler om, at Forsyningstilsynet vil kunne behandle og træffe afgørelse i sager, der vedrører spørgsmål om, om kommunalbestyrelser, der har fået meddelt dispensation, deltager i et selskab, der er stiftet som aktie- eller anpartsselskab med privat medejerskab. Der vil også blive fastsat regler om, at Forsyningstilsynet vil kunne behandle og træffe afgørelse i sager, der vedrører spørgsmål om, om den affaldsfraktion, der er meddelt dispensation for, er genudbudt på samme vilkår som udbuddet, der gav anledning til dispensationen. Ligeledes vil der blive fastsat regler om, at Forsyningstilsynet vil kunne behandle og træffe afgørelse i sager, der vedrører spørgsmål om, om kommunen alene deltager i et selskab, der behandler affaldsfraktioner omfattet af dispensationen. Der vil desuden blive fastsat regler om, at Forsyningstilsynet vil kunne behandle og træffe afgørelse i sager, der vedrører spørgsmål om, om kommunalbestyrelser, der har fået meddelt dispensation, deltager i et selskab, der behandler affald fra andre kommuner end kommuner, der har ejerandele i selskabet. Det er præciseret, at Forsyningstilsynet kan påbyde en kommune, der ikke har overholdt de betingelser og vilkår under hvilke, der er meddelt dispensation, at den manglende overholdelse bringes i orden straks eller inden en nærmere angivet frist. Et sådan påbud vil kunne efterkommes ved, at selskabet enten ophører med at udøve den aktivitet, der strider mod de betingelser og vilkår, under hvilke der er meddelt dispensation, eller ved at kommunen afhænder sine ejerandele i selskabet. Det er yderligere præciseret, at Forsyningstilsynet vil ikke få kompetence til at prøve, om udbuds- og konkurrencelovens regler er overtrådt og forventes ikke at skulle forholde sig til dette.

Ad nr. 10.3: Årlig redegørelse af Forsyningstilsynets virksomhed

KL ønsker, at Forsyningstilsynet med lovforslaget eller i lovbemærkningerne pålægges årligt at redegøre for, hvordan deres ressourcer anvendes, og hvilken merværdi deres opgaveløsning medfører.

Dansk Affaldsforening anbefaler, at det bliver et krav, at Forsyningstilsynet laver årlige afrapportering over hvor mange penge, man har opkrævet hos borgerne, hvad de præcist er blevet brugt til, og hvilke resultater det har givet.

Ministeriets bemærkninger:

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet bemærker, at det følger af lov om Forsyningstilsynet § 5, stk. 1, at Forsyningstilsynet årligt aflægger rapporter om tilsynets virksomhed og varetagelsen af tilsynets opgaver til energi-, forsynings- og klimaministeren, Europa-Kommissionen og det europæiske agentur for samarbejde mellem energireguleringsmyndigheder. Ministeriet har ikke fundet anledning til at skærpe kravet om årlig afrapportering af tilsynets opgaver i relation til affaldssektoren. Forpligtelsens svarer dermed til, den der gælder på andre forsyningsområder.

Ad nr. 10.4: Fordelingen af omkostningerne til Forsyningstilsynet på affaldsgebyret

Dansk Affaldsforening anbefaler, at det af husholdningernes affaldsgebyrer skal fremgå, hvor stor en andel der går til Forsyningstilsynet, så der sikres gennemsigtighed.

Frederiksberg Kommune mener, at det er essentielt, at reglerne omkring gebyret indrettes på en sådan måde, at ekstra administration undgås.

Rudersdal, Hørsholm, Fredensborg og Allerød kommune spørger, om Forsyningstilsynets gebyr til kommunerne være struktureret således, at der er en tydelig adskillelse i gebyrerne mellem virksomheds- og borgerrelaterede aktiviteter, så krydssubsidiering undgås. Og om det således er korrekt forstået, at virksomheder, der ønsker at kommunen skal afhente det genanvendelige affald, skal opkræves "markedsprisen" med tillæg i form af kommunens omkostninger til Forsyningstilsynet.

KL og Københavns kommune ønsker oplyst, hvilket af kommunens affaldsgebyrer, der skal finansiere de omkostninger, kommunerne har i forbindelse med Forsyningstilsynets tilsyn m.v.

Sønderborg Kommune ønsker, at Energistyrelsen præciserer denne tekst, så det fremgår hvilke af Forsyningstilsynets tilsynsudgifter, der skal indgå i kommunernes generelle administrationsomkostninger og hvilke af Forsyningstilsynets tilsynsudgifter, der skal indgå i de enkelte affaldsordninger.

Ministeriets bemærkninger:

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet bemærker, at gebyret og omkostninger kommunen afholder i forbindelse med Forsyningstilsynets tilsyn skal indregnes i affaldsgebyrerne som en administrationsomkostning. Disse omkostninger vil derfor skulle fremgå i det kommunale budget- og regnskabssystem. Kan gebyret til forsyningstilsynet eller de omkostninger kommunen afholder i forbindelse med Forsyningstilsynets tilsyn henføres til en enkelt ordning, vil udgiften skulle indregnes i gebyret for ordningen. Kan gebyret til forsyningstilsynet eller omkostninger kommunen afholder i forbindelse med Forsyningstilsynets ikke henføres til en enkelt ordning, skal det indregnes i det gebyr kommunerne opkræver husholdninger til dækning af kommunen generelle administrationsomkostninger. Det vil blive reguleret nærmere i affaldsaktørbekendtgørelsen.

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet bemærker, at kommunalbestyrelsen vil skulle fastsætte og opkræve en pris svarende til markedsprisen for kommunal indsamling af erhvervsaffald egnet til materialenyttiggørelse produceret af virksomheder, der producerer affald i art og mængde svarende til en husholdnings, kommunal indsamling af erhvervsaffald egnet til materialenyttiggørelse produceret på øer uden fast broforbindelse, kommunal behandling af erhvervsaffald egnet til materialenyttiggørelse produceret på øer uden fast broforbindelse, og kommunal indsamling af forbrændingsegnet erhvervsaffald. Det fremgår af lovforslagets bemærkninger, at markedsprisen som minimum er fastsat, så der sikres fuld dækning af omkostningerne ved indsamlingen. En sådan fuld dækning omfatter også gebyr og udgifter afholdt i tilfælde af, at Forsyningstilsynets finder anledning til at rejse en sag om, hvorvidt kommunen har udfoldet sædvanlige og rimelige bestræbelser på at undersøge, hvad markedsprisen er, at kommunens pris som minimum er fastsat, så der er sikret fuld dækning af omkostningerne ved indsamlingen og om overskud fra ordningerne er benyttet til at finansiere omkostningerne for husholdningerne eller andre affaldsordninger, der skal hvile i sig selv.

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet bemærker, at der ikke vil blive fastsat et nyt administrationsgebyr for virksomheder, og der vil ikke være mulighed for dispensation.

Ad nr. 10.5: Krav til sagsbehandlingstider

Sønderborg Kommune anmoder Energistyrelsen om at indsætte en bestemmelse om, at ministeren kan fastsætte regler for Forsyningstilsynets sagsbehandlingstid i forbindelse med ansøgninger om godkendelse af deltagelse i overgangsordninger og ansøgninger om dispensation.

ARI og DI foreslår, at der gives en tidsramme i loven indenfor hvilken Ankestyrelsen skal have fulgt op på en henvendelse fra Forsyningstilsynet.

Ministeriets bemærkninger:

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet bemærker, at det er forventningen, at Forsyningstilsynets mulighed for at oversende sager til Ankestyrelsen, vil have en betydelig præventiv effekt. Det er derfor vurderingen, at den overvejende hovedpart af Forsyningstilsynets påbud vil blive efterkommet af kommunerne. Der er derfor ikke fundet anledning til at fastsætte særlige regler for Ankestyrelsens sagsbehandlingstider.

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet bemærker, at Forsyningstilsynet har som formål navnlig at sikre forbrugernes interesser i forsyningssektorerne ved at arbejde for høj effektivitet, lavest mulige forbrugerpriser på kort og lang sigt samt en sikker og stabil forsyning. Det er dermed ministeriets klare forventning, at Forsyningstilsynet på baggrund af disse hensyn, vil prioritere behandlingen af ansøgninger om godkendelse af deltagelse i overgangsordninger og ansøgninger om dispensation højt. Der er derfor ikke fundet anledning til at fastsætte særlige regler for Forsyningstilsynets sagsbehandlingstider.

Ad nr. 10.6: Klageadgang

Dansk Affaldsforening foreslår, at kommunerne kan klage til Energiklagenævnet over Forsyningstilsynets afgørelser og ikke skal gå i byretten, hvis kommunen ikke er tilfreds med Forsyningstilsynets afgørelser. Forsyningstilsynet ønsker, at det fremgår udtrykkeligt af lovforslaget, om Forsyningstilsynets afgørelser kan påklages til anden administrativ myndighed.

Ministeriets bemærkninger:

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet har i forbindelse med udarbejdelsen af lovforslaget overvejet, om Forsyningstilsynets afgørelse skal kunne påklages til anden administrativ myndighed. Da Forsyningstilsynets tilsyn i medfør af dette lovforslag føres med kommuner, er det vurderingen, at det ikke vil være retssikkerhedsmæssigt betænkeligt, hvis udgangspunktet om klageadgang fraviges.

Ad nr. 10.7: Tilsyn med miljø og genanvendelse

3F påpeger, at Forsyningstilsynet bør se på, hvordan affaldet bevæger sig i nye strømme, og om de højere genanvendelsesmål sikres.

Ministeriets bemærkninger:

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet bemærker, at Forsyningstilsynets tilsyn alene er et økonomisk tilsyn. Det er dog med Klimaplanen aftalt, at der ud over et skærpet økonomisk tilsyn, skal laves en ny model for affaldstilsyn. Det skal være et nyt og forbedret affaldstilsyn i forhold til det, det er i dag. Arbejdet med affaldstilsynet foregår i Miljøministeriet og er ikke en del af nærværende lovforslag.

Ad nr. 10.8: Forsyningstilsynets indsamling af oplysninger

Danaffald mener, at der er mange vigtige indsatsområder for Forsyningstilsynet på affaldsområdet, heriblandt: Behov for bedre data og bogføringskultur i kommunernes affaldsaktiviteter, vurdering af affaldsgebyrer, genbrugspladser, mindre virksomheders adgang til kommunale indsamlingsordninger, indsats mod krydssubsidiering og konkurrenceforvridning samt forebyggelse af kommunernes hjemtagning af affaldsindsamling.

Forsyningstilsynet fremhæver, at de får en række nye overvågnings- og analyseopgaver med fokus på transparens i affaldssektoren m.v., hvorfor effektiv dataindsamling er afgørende for tilsynets opgaver og dermed effekten af det nye tilsyn.

Ministeriets bemærkninger:

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet har på baggrund af høringen præciseret, at Forsyningstilsynet vil kunne fastsætte nærmere regler om kommunalbestyrelsens og andre markedsaktørers pligt til at videregive oplysninger, herunder regler om formen for indberetning, og at indberetningen skal ske elektronisk. Denne bestemmelse vil bemyndige Forsyningstilsynet til at fastsætte regler om frister for videregivelsen af de relevante oplysninger, samt i hvilken form disse oplysninger skal videregives.

Forsyningstilsynet vil kunne fastsætte regler om regnskabsføring og budgettering for de aktører, som skal indberette oplysninger, samt fastsætte regler om, at der til indberetningen anvendes en standardkontoplan, som Forsyningstilsynet udarbejder. En standardkontoplan vil, i det omfang det er muligt og hensigtsmæssigt, kunne bygge på eksisterende kontoplaner, som anvendes i sektoren. En standardkontoplan har til formål at sikre, at indberetning til Forsyningstilsynet bliver mere ensartede og sammenlignelige, og derved sikrer mere transparens i affaldssektoren, hvilket vil bidrage til at sikre et skærpet økonomisk tilsyn.

Forsyningstilsynet vil også kunne fastsætte regler om, at en indberetning skal ledsages af en erklæring afgivet af en godkendt revisor, samt fastsætte regler om, at indberetning sker til

Forsyningstilsynets eget anmeldelsessystem. Dette kan f.eks. ske via ENergi-Anmeldelse Online (ENAO) eller andet anmeldelsessystem.

Ad nr. 10.9: Forsyningstilsynets prioritering og behandling af klager

ARI og DI foreslår, at der etableres en mulighed for at indbringe sager for Forsyningstilsynet.

Forsyningstilsynet foreslår, at de får mulighed for selv at afgøre, om der er tilstrækkelig grundlag for at undersøge eksempelvis en klagesag.

Ministeriets bemærkninger:

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet har på baggrund af høringen præciseret, at når Forsyningstilsynet er pålagt en tilsynsopgave i medfør af loven eller regler udstedt i medfør af loven, kan Forsyningstilsynet behandle sagen af egen drift eller på baggrund af en klage.

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet har på baggrund af høringen præciseret, at Forsyningstilsynet har beføjelse til, når det af loven eller regler udstedt i medfør af loven fremgår, at Forsyningstilsynet skal føre et tilsyn, at afvise at behandle en sag. Forsyningstilsynet vil således på et hvilket som helst tidspunkt i sagsbehandlingen kunne afvise at behandle alle eller dele af de klagepunkter, som en klager har rejst.

Forsyningstilsynet vil således kunne beslutte, at det ikke vil træffe afgørelse i en sag. Det vil f.eks. kunne være tilfældet, hvor Forsyningstilsynet får forelagt en sag, og hvor det viser sig, at Forsyningstilsynet først vil kunne træffe afgørelse efter at have iværksat yderligere ressourcekrævende undersøgelser.

Forsyningstilsynet vil dermed blive berettiget til at prioritere de klager, det modtager, forskelligt, og Forsyningstilsynet vil i denne forbindelse vil råde over en skønsmæssig beføjelse, som ikke afhænger af, om sagens behandling befinder sig på et mere eller mindre fremskredent stadium.

Ad nr. 11: Økonomiske konsekvenser

KL bemærker, at der mangler en vurdering af de økonomiske konsekvenser for borgere, erhvervsliv og kommuner. KL opfordrer derfor til, at lovgiver præciserer og kvantificerer disse konsekvenser.

Dansk Affaldsforening anbefaler, at der i lovforslaget reelt gøres rede for forslagens økonomiske konsekvenser for borgere, virksomheder og kommuner i form af fx konkrete økonomiske estimater.

KL vurderer, at forslaget vil medføre en række transaktionsomkostninger og risiko for strandede omkostninger.

Ministeriets bemærkninger:

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet har efter høringen uddybet de økonomiske konsekvenser som følger af et skærpet økonomisk tilsyn. For borgere og erhvervsliv vil der være udgifter forbundet med indførelsen af et skærpet økonomisk tilsyn. Kommunerne skal indregne gebyrbetalingen til Forsyningstilsynet og de udgifter kommunerne afholder i forbindelse med Forsyningstilsynets tilsyn i affaldsgebyrerne og i de priser kommunerne opkræver virksomheder for kommunal indsamling og behandling af erhvervsaffald.

Borgere vil betale for tilsynet via det kommunale affaldsgebyr for husholdninger. Meromkostningerne forventes at medføre en gebyrstigning for en gennemsnitlig husstand på ca. 3 kr. i 2022 og 2023. For virksomheder vil stigningen være beskedent, men vanskeligt at skønne præcist.

Ministeriet bemærker, at lovforslaget på sigt forventes at medføre et nedadgående pres på de samlede omkostninger ved affaldsbehandlingen som følge af konkurrencepres, udnyttelse af storskalafordele på det private marked og dermed en mere effektiv affaldsbehandling.

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet bemærker endvidere, at det fremgår af lovforslaget, at der vil være engangsomkostninger i forbindelse med selskabsførelsen, som typisk vil blive finansieret af den virksomhed eller aktivitet, som udskilles fra den kommunale forvaltning.

Det bemærkes endvidere, at det er muligt for kommunerne at indgå i en overgangsordning, hvor de skal selskabsføres fra 1. januar 2024 og afhændes senest d. 1. juli 2027. Det bemærkes endvidere, at kommunerne har mulighed for at opnå indtjening for deres genanvendelsesaktiviteter i overgangsperioden. Det gælder både løbende indtjening fra anlæggenes aktiviteter, samt når anlæggene skal afhændes. Der stilles ikke krav om modregning for kommunernes indtjening af genanvendelsesaktiviteter.

Ad nr. 12: Låntagning

KL bemærker, at det skal afklares, om dispensation ændrer på kommunernes mulighed for at finansiere via KommuneKredit.

Ministeriets bemærkninger:

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet bemærker, at lovforslaget følger gældende ret, og KommuneKredit derfor som udgangspunkt ikke kan stille sine ydelser til rådighed inden for kommercielle og konkurrenceudsatte områder.